

Gradisov vestnik

GLASILO KOLEKTIVA PODJETJA »GRADIS«

Končano konstituiranje temeljnih organizacij združenega dela

Dopolnila zvezne in republiške ustave iz leta 1971 so prinesla bistvene spremembe, ki zadevajo naš družbeno-ekonomski sistem. Neposredno upravljanje in neodtujljiva pravica delavca v združenem delu, da upravlja z vsemi sredstvi družbene reprodukcije ter da neposredno odloča o tem, kako se sredstva uporabljajo, so sestavine oziroma osnova, na kateri temelji naš družbeno-ekonomski sistem. Uresničitev ustavnih dopolnil je predvideno z organiziranjem temeljnih organizacij združenega dela, ki postanejo družbeno-ekonomske celice, v katerih delavci v združenem delu uresničujejo temelj svojega samoupravnega položaja, tj. ustvarjati in deliti rezultate svojega dela.

Bistvene spremembe v notranji organiziranosti, ki jih terjajo ustavna dopolnila, je bilo potrebno urediti tudi v našem podjetju in priti praviti vse osnove za uresničitev prej omenjenih elementov, na katerih temelji naš družbeno-ekonomski sistem. Z uresničevanjem tega nismo čakali, temveč smo se takoj lotili dela ter uporabljali pri tem ustavna dopolnila, zlasti XXI. dopolnila k zvezni ustavi, ki se neposredno uporabljajo. S pripravo mi smo začeli že v decembru 1971 leta, in sicer z organiziranjem temeljnih organizacij združenega dela, kar smo dejansko zaključili že v marcu 1973. leta.

Aprila je prišel zakon

27. aprila 1973. je pričel veljati zvezni zakon o konstituiranju organizacij združenega dela in njihovem vpisu v sodni register. Smoter tega zakona je konkretizacija ustavnih dopolnil (XXI., XXII. in XXIII.) k zvezni ustavi, ker so bila samo dopolnila, čeprav so se

neposredno uporabljala, preveč splošna. V zakonu so dani odgovori na neka sporna vprašanja, zlasti glede ustanavljanja TOZD, njihovega položaja v pravnem prometu, združevanju v delovno organizacijo in drugih razmerjih.

Zakon je dalje postavil tudi končni rok 31. december 1973, ko se morajo vse obstoječe organizacije združenega dela konstituirati po tem zakonu. Konstituiranje je skupek dejanj, s katerimi se oblikuje delovna organizacija kot samoupravno in premoženjsko samostojna organizacija bodisi tako, da se v njeni sestavi organizirajo TOZD ali pa izvršujejo delavci svoje pravice v delovni organizaciji kot celoti. Konstituiranje delovne organizacije je v tem, da se organizirajo TOZD — sprejmejo sklep o organiziranju TOZD, samoupravni sporazum o združitvi v delovno organizacijo, statut TOZD ter izvoli delavski svet TOZD in delovne organizacije kot celote in drugi organi upravljanja. Celoten postopek konstituiranja smo pri nas končali.

Poročali smo sproti

Nasim bralcem smo sproti poročali, koliko in kaj je bilo že napravljeno v zvezi z uresničevanjem ustavnih dopolnil v našem podjetju. Veliko članov kolektiva je neposredno sodelovalo pri obširnih nalogah, tudi pa so nazborih o teh zadevah razpravljali in sprejemali zaključke. Sedaj, ko smo končali ves postopek konstituiranja delovne organizacije, bi bilo prav, če bi se ozrli nazaj na opravljeno delo in ga hkrati tudi ocenili.

Organizirali smo temeljne organizacije združenega dela — 18 jih je po številu — za vse dele podjetja, ki predstavljajo zaključeno delovno celoto in se delo delavcev v teh delih lahko potrdi kot vrednost na trgu ali v delovni organizaciji ter je ta vrednost tudi samostojno izražena.

Skupne službe

Za strokovne službe pri centrali podjetja smo organizirali delovno skupnost skupnih služb. Po dokončnem oblikovanem stališču CK ZK Slovenije in na podlagi 30. člena osnutka zvezne ustave se strokovne službe, ki so po funkciji in delu, ki ga opravljajo kot skupne službe za več TOZD, nikakor ne morejo organizirati kot temeljna organizacija združenega dela (TOZD), ker ne izpolnjujejo (nadaljevanje na 3. str.)

Ob prelomnici

Za preteklo leto 1973 lahko rečemo, da je bilo izredno burno. Pri tem ne mislimo samo na zunanje dogodke, ampak tudi na naše notranje življenje.

Postavljeni smo bili pred številne naloge, predvsem pa smo morali v podjetju priklicati v stvarnost zahteve amandmajev in uresničiti ustavne spremembe. Naše podjetje, sestavljeno iz vrste poslovnih enot in centrale, je doživelo s samoupravnim sporazumom naenkrat velike vsebinske spremembe. Formiranje TOZD je dalo našim poslovnim enotam nove pravice hkrati pa tudi dolžnosti, katerih se morda nekatere še sploh ne zavedajo. Naenkrat postaja ustvarjeni dohodek tisto merilo, po katerem se bo ocenjevalo uspehe in neuspehe posamezne TOZD, v zavest bo moralo priti spoznanje, da ni nikjer več neke skupne blagajne, ki bo pokrivala slabe rezultate, v rokah TOZD bodo vse odločitve o našem gospodarjenju, o investicijah, nabavi, razporejanju osebnih dohodkov itd. Znašle se bodo pred množico pretežno utemeljenih zahtev z eno samo protipostavko — ustvarjenih dohodkov. Pri tem bodo morale trezno ocenjevati lastne potrebe, prav tako pa tudi potrebe podjetja kot celote, da bi dosegli njegov tehnični napredek, uspešnost in konkurenčnost na tržišču.

Preteklo leto nam je, po številkah sodeč, prineslo dokaj lepe rezultate, saj bomo dosegli ali celo presegli mejo milijarde celotnega dohodka, kar pomeni znatno več kot leto nazaj. Vendar te zavirljive številke opozarjajo tudi na padajoče tendence pri ustvarjanju ostanka dohodka na dosti velike razlike med uspehi posameznih enot, s tem pa seveda na manjše uspehe in manjše možnosti delitve. Gotovo so k slabšim rezultatom prispevali splošno stanje v gibanju investicij, štednja, često pa tudi nepravilni programi še tam, kjer bi se lahko angažirali. Mnoge poslovne enote so v začetku leta 1973 ugotovljale, da ni primernih naročil in nalog, da se je na tržišču pojavila dosi brezobzirna konkurenca in s tem manjši zaslužki. Vse to je seveda prineslo s seboj rezultate, ki niso vedno na zavidanja vredni višini in nas bodo nujno prisilili v akcije — včasih neprijetne — da bomo naše gospodarjenje spravili do primerne uspešnosti.

Pri tem kritičnem pogledu nazaj, ki je nujen potreben, pa ne smemo prezreti pogleda v prihodnost, kaj nam prinaša leto 1974, kaj se nam obeta? Za sedaj lahko ugotovljamo, da so pred nami številne naloge, kjer smo že skoraj gotovi, da jih bomo izvajali, ki so velike in primerne našim sposobnostim in tehničnemu znanju. Zahtevale pa bodo skrajne napore in prizadevanje vseh. Mislimo, da je ena naših glavnih nalog doseči tako solidnost v kvaliteti, cenah, rokih in medsebojnih odnosih, da ne bo nihče premišljal, če se je z oddajo del našemu podjetju prenašal ali napravil napako. Zato bomo morali izpopolniti našo tehnologijo, do kraja proučiti vse sodobne metode gradnje in potrebno opremo, korakati neutrudno po sledeh napredka, ki nam bo zagotavljal večjo produktivnost in večje uspehe.

Prav tako bomo morali zagotoviti take kadre, ki bodo sposobni naloge opraviti. Zato menimo, da bo ena naših prvih nalog mobilizirati vse naše kadrovske službe v posameznih TOZD, da ne bodo samo administratorji, temveč aktivni kadrovi, ki bodo pripeljali v podjetje nove, mlade in uspešne kadre.

Naj nam bo ta naloga osrednja in najvažnejša stvar z željo, da bi jo čim boljše izvedli, kajti uspeh na tem področju nam bo porok za ves naš nadaljnji napredek.

Zato pogumno v srečno novo leto 1974!

Glavni direktor,
Hugo Keržan, dipl. gr. inž.

Uspešno
zdravo
in
zadovoljno
1974

žele:

Delavski svet podjetja
Zveza komunistov
Sindikalni odbor
Mladinska organizacija
in Gradisov vestnik



PO 2004/1978

Pravica in dolžnost

Izobraževanje je postalo nujnost, pravica in dolžnost vsakega člana kolektiva

Misel, da se mora človek učiti skozi vse življenje, v Gradisu ni nova. Vsako leto se v zimskih mesecih zvrsti na tečajih seminarjih skoraj polovica članov GIP Gradis. Delavci se vključujejo v tečaje za priučene in kvalificirane zidarje, tesarje, železokrivce, betonarje in v ostale poklice.

Strojniki, žerjavisti in drugi strokovnjaki obiskujejo specializirane tečaje in seminarje. Na tečaju za skupinovodje se izbirajo bodoči delovodje. Na sindikalnih, mladinskih seminarjih za člane DS se srečujejo stari in mladi. Vodilni in vodstveni delavci ali, bolje rečeno, organizatorji proizvodnje obiskujejo 3 do 4-dnevne seminarje, na katerih se seznanjajo z novimi dosežki iz tehnike in tehnoloških postopkov, ekonomske politike in družbenopolitičnih znanj. Poleg tega so ti seminarji namenjeni tudi medsebojnim izmenjavam mnenj in delovnih izkušenj, tečejo pa tudi razgovori o pripravah na novo sezono. V zimskem času so tudi krajša predavanja in preverjanja znanja iz varstva pri delu.

Ce k temu prištejemo še 180 študentov, 409 učencev in 150 članov kolektiva, ki obiskujejo šole za odrasle, lahko smelo trdimo, da posvečamo izobraževanju lastnih kadrov vso pozornost.

Delavci in organi upravljanja v Gradisu se v polni meri zavedajo, da brez znanja ni izobraženih in strokovno usposobljenih kadrov, ni napredka. Današnji samoupravni sistem, dosežki na področju proizvodnje in znanosti, ukrepanje v zapletenih gospodarskih gibanjih zahtevajo visoko stopnjo izobraženosti delavskega razreda.

Zato morajo ob usklajevanju programa izobraževanja za leto 1974 sodelovati vsi delavci.

Izpolnjevanje vsebine izobraževalnega sistema v Gradisu pomeni njegovo aktualizacijo, kar se kaže predvsem v združevanju šolanja s proizvodnim delom v povečanju deleža teoretičnih disciplin, v koncentraciji in povezovanju pridobljenega znanja, razvijajo se potrebe in sposobnosti in — ne nazadnje — v idejni političnem izobraževanju in usposabljanju delavcev za odgovorne naloge na področju samouprave.

Idejno in politično izobraževanje ni privilegij intelektualne elite, niti obveznost samo članov Zveze komunistov, temveč je to osebna in družbena potreba ter obveznost vsakega člana kolektiva.

Izobraževanje je končno determinirano z materialno proizvodnjo in znanostjo, hkrati pa se uveljavlja kot faktor naprednih sprememb v našem družbenem sistemu, kot za revolucionarno akcijo v nadaljnjem razvijanju samoupravnih, socialističnih odnosov. To pa pomeni, da ne smemo gledati na izobraževanje kot na kakšno družbeno zlo in zapravljanje denarja, temveč je izobraževanje na vseh področjih eden izmed osnovnih pogojev našega nadaljnjega razvoja.

Danes je zelo opazna močna rast deleža stroškov za izobraževanje. Vsak član kolektiva prispeva od svojega osebnega dohodka 3,44 % v republiško izobraževalno skupnost, 2,5 % v občinske prispevke za izobraževanje, 2,5 % od bruto osebnega dohodka je namenjeno izobraževanju in štipendiranju v podjetju. Skratka, samo Gradisovi delavci prispevajo letno za izobraževanje okrog 1,8 milijarde starih dinarjev.

Ne samo pri nas tudi v svetu je izobraževanje postalo največje in najvišje področje človekove dejavnosti. Znanje in izobrazba postajata vedno bolj odločilen faktor. Strokovni in visoko-strokovni kadri postajajo kapital, ki bo po pomembnosti celo presegal finančnega. Vlaganja v izobrazbo mladih kot oglasnih tona ne pojmujejo več kot družbeno porabo, marveč kot ekonomsko naložbo, ki se hitro obrestuje. Sovjetski ekonomist S. G. Strunilo dokazuje, da se stroški za izobraževanje delavcev izplačajo že v poldruhem letu njihovega dela. Isto velja tudi za naše razmere. Kandidat, ki je v centru za izobraževanje obiskoval in absolvirati tečaj za kvalificiranega delavca ter po osmih mesecih praktičnega dela prejel potrdilo o nazivu za kvalificiranega zidarja ali tesarja in ostal po končanem šolanju še 2 leti v Gradisu je s svojim delom v celoti povrnil vložen kapital, za njegovo višjo izobrazbo oziroma kvalifikacijo.

Iz sedanjih predvsem pa bodočih potreb po znanju, ki ga moramo stalno dopolnjevati in utrjevati, želimo, da se Gradisovi delavci čimbolj izobražujejo ker to zahtevajo nenehne spremembe v proizvodnji, družbi in sploh v življenju vsakega posameznika. Upoštevati pa moramo tudi to, da nadaljnji razvoj samoupravljanja zahteva vedno bolj in bolj izobražene delavce. Permanentno izobraževanje je torej nujnost, pravica in dolžnost vsakega člana našega kolektiva.

Lojze Černč

Naloge, s katerimi se zadnje čase ukvarjajo osnovne organizacije ZK Gradisa, so dokaj konkretne. Dosledno izvajanje ustavnih amandmajev in krepitev enotnosti in akcijske sposobnosti Zveze komunistov sta ustvarila možnosti, da uspešno izpolnimo posamezna območja že podpisanega samoupravnega sporazuma o združenem delu v GIP Gradis. Celotno delo je bilo usmerjeno v razprave okrog statutih temeljnih organizacij združenega dela in v zvezi s tem tudi na volitve novih organov delavskega samoupravljanja. S tem so dane vse možnosti, da delavci v TOZD neposredno uravnavajo delo in poslujejo s sredstvi družbene reprodukcije, urejajo medsebojna razmerja o delu in odločajo o dohodku ki ga ustvarjajo v različnih oblikah združenega dela in sredstev. Pri tem pa so seveda podane tudi možnosti in potrebe po zavestnem združevanju delavcev v skupnosti temeljnih organizacij združenega dela v enotno podjetje.

Združevanje dela, ki izhaja iz TOZD kot delovnih celot, in samoupravljanje v njih terja vzajemno ekonomsko povezanost in medsebojno odvisnost med ekonomskimi in drugimi interesi delavcev o združenem delu. Zaradi tega so nujni vedno večje medsebojno sodelovanje, kooperacija del, in integracija proizvodnih, tehnoloških in drugih dejavnosti. Delavci torej delo in sredstva družbene reprodukcije v TOZD svobodno združujejo in tako povečujejo dohodek TOZD ter vlagajo v napredek in razvoj lastnega in skupnega dela, poslovanja in dviganja priložnosti vsega družbenega dela.

Komunisti morajo pri uresničevanju ustavnih dolžnosti zagotoviti, da bodo delavci iz proizvodnje kar najhitreje neposredni faktor odločanja. To pa istočasno pomeni, da morajo delavci zavestno in na podlagi

lastnega spoznanja priti do prepričanja, da sta njihova dejavnost in dohodek TOZD, v kateri delajo in upravljajo, tudi odvisna od dejavnosti in dohodka delavcev drugih TOZD, s katerimi so povezani v celotnem proizvodnem procesu v GIP Gradis. S svojimi tovariši po delu in proizvodnji se morajo dogovarjati in sporazumevati o vseh bistvenih vprašanjih, od katerih je končno odvisno tudi njihovo trajno ustvarjanje dohodka na podlagi skupnega dela in uspehov.

Zivimo pač v času, ko se bo treba za vsako stvar vedno bolj sporazumevati in dogovarjati. To velja za vse proizvodne ekonomske in druge družbenopolitične naloge. S samoupravnimi sporazumi in družbenimi dogovori se bomo dogovarjali in sporazumevali o delitvi dohodka in osebnih dohodkov, o medsebojnih delovnih razmerjih, kadrovanju in izobraževanju, poslovnih odnosih, gospodarskih načrtih, dolgoročnemu poslovanju itd. Pri dogovarjanju in sporazumevanju o delitvi ustvarjenega dohodka pa se ne bomo mogli zapreti samo vase, temveč bomo morali upoštevati tudi druge programe, načrte in dejavnosti, ki jih sprejemajo družbenopolitične, gospodarske in ostale skupnosti izven TOZD, oziroma podjetja kot celote.

Delo komunistov v sedanjih razmerah pa ne more biti omejeno samo na osnovno organizacijo. Vse pomembnejše postajajo razne oblike povezovanja idejno-političnega življenja v zvezi komunistov, aktivni, posvetovanja, seminarji, delovne skupine. Istočasno pa se morajo komunisti vključiti v celotno družbenopolitično delo izven delovne organizacije. S tem so dane vse možnosti in potrebe da člani ZK delujejo kot subjekt idejno politične akcije in tako nenehno sodelujejo pri graditvi in uresničevanju celotne politike Zveze komunistov kot celote.

C.

APST in njegovi nosilci

Leto 1973 nam je navrglo toliko nalog, da smo jih stežka zmogli ali pa smo jih pustili domala neuresničene. Ena od takih neuresničenih nalog je prav gotovo akcijski program stabilizacije v Gradisu (APST) ter v drugi polovici leta sprejeti podoben sindikalni program.

Oba programa sta bila natisnjena v Gradisovem vestniku in v Gradisovih obvestilih, APST celo večkrat. Tedaj moremo ugotoviti, da je kolektiv seznanjen z akcijo za stabilizacijo v Gradisu, mogoče res bolj na papirju, ni pa, žal, večjega hotenja po uresničevanju le-tega!

Uresničili oziroma uresničevali smo le posamezne točke APST, to je tiste naloge, ki so bile neodložljive — prvotno smo jih zbrali pod poglavje »prioriteta I«.

Prvi predlog akcijskega programa je bil sestavljen 4. novembra 1971. Skorajda ni verjeti, da sta pretekli že več kot dve leti odtlej. Zato komisija za APST, ki je v tem času do kraja izpolnila prvotni program podjetja, sodelovala pa tudi pri sindikalnem programu, zdaj upravičeno zastavlja vprašanje:

»Zakaj se program ne uresničuje?«

Odgovor moramo iskati pri nosilcih izpolnjevanja programa. Nosilci in izvajalci programa so odgovorni delavci podjetja, to je predvsem organizatorji proizvodnje. Pred družbo, pred kolektivom pa so odgovorni še posebej organizatorji proizvodnje — komunisti!

Akcijski program ni namenjen samemu sebi, temveč je to naša skupna stvar, ki jo moramo urediti!

Pregled APST je s 15. 12. 1973 prevzel oddelk za informacije, ki bo vsak mesec oziroma obvezno vsake tri mesece pregledal naloge

ter izvršene naloge objavljati v Gradisovem vestniku, oziroma Gradisovih obvestilih.

Do lani so zadolžitve za APST poslali: TOZD Celje, TOZD KO Maribor, TOZD Nizke gradnje Maribor, TOZD KO Ljubljana, TOZD SPO Ljubljana, analitsko planska služba, gospodarsko finančna služba in odbor za načrtovanje in delitev OD.

Navajamo nekaj zanimivih podatkov APST kovinskih obratov Maribor:

Pod točko 1 APST: Na dan 30. 11. 1973 so v primerjavi z istim obdobjem v letu 1972 zmanjšali zaloge reprodukcijskega materiala za 561.402 N din.

Pod točko 3 APST: Stroški reprezentance per 30. 11. 1973 so za

2.369.— nižji kot za isto obdobje v letu 1972.

Pod točko 4 APST: Zaradi povečanja števila objektov pri obrtniških storitvah so v primerjavi z istim obdobjem lanskega leta zrasle dnevnice za 79.682.—, voznine pa za 2.024.— din.

Pod točko 8 APST: Odgovorni delavci za zmanjšanje terjatev (neplačanih računov kupcev) so se zelo potrudili, saj je znašal procent neplačanih faktur per 30. 11. 1973 11 %, 30. 11. 1972 pa kar 67 %.

Pod točko 9 APST: Izboljšali so se kontakti z gradbenimi enotami, predvsem glede udeležbe obratov pri izvajanju obrtniških del. V izdelavi je cenik za rezervne dele in standardne izdelke.

Pod točko 15 APST: Število nezdov in primerjav z lanskim letom je zraslo. Kot vzroke navajajo neupoštevanje varnostnih predpisov.

Zelo konkretno izpolnjujejo posamezne točke akcijskega programa (nadaljevanje na 3. str.)

Bolni v novembru

GIBANJE POŠKODB IN BOLEZNI PO TOZD V NOVEMBRU 1973

TOZD	Poškodovanih		Dni izostanka zaradi poškodb		Bolezni		Zaposli.	
	pri delu	na poti	pri delu	na poti	štev. bolnih	dni izost.	1973	1972
Celje	3	—	106	52	86	1083	549	
Jesenice	5	1	94	33	75	1035	643	
Koper	—	—	—	—	21	231	208	
Ljubljana	9	—	127	27	84	812	533	
Lj. okolica	3	—	27	24	43	606	425	
Maribor	6	—	104	—	83	859	834	
Ravne	3	—	41	—	48	663	428	
Nizke gradnje	2	—	33	—	34	357	388	
KO Ljubljana	—	—	—	—	27	203	192	
KO Maribor	3	—	51	—	8	211	221	
LJO Šk. Loka	1	—	14	—	16	192	220	
OGP Ljubljana	3	—	42	—	33	327	196	
SPO Ljubljana	2	—	11	—	28	299	329	
Proj. biro Lj.	—	—	—	—	5	55	44	
Upr. nas. Lj.	—	—	—	—	7	156	34	
Železokrivnica	—	1	41	11	17	151	99	
Centrala	1	—	24	—	22	219	407	
November 1973								
Skupaj	41	2	530	185	637	7459	5750	
November 1972								
Skupaj	40	6	626	85	691	7085		5290

PRIMERJAVA ZA CELOTNO PODJETJE

od I. do XI. 73	422	37	7128	1245	6253	71107	5406	
od I. do XI. 72	328	35	5711	1023	1527	61034		5183

V novembru 1973 je bila ena poškodba pri delu več kot v novembru 1972.

Povečanje števila poškodb pri delu v novembru v l. 1973 je v primerjavi z novembrom 1972 po TOZD naslednje: Ljubljana 5, Maribor 1, Ravne 3, Nizke gradnje 1, KO Maribor 1, LJO Šk. Loka 1, OGP Ljubljana 3, Centrala 1.

V letu 1973 je do sedaj v podjetju pri delu 94 več poškodovanih kakor jih je bilo v istem času v letu 1972.



Člani komisije s skupino tečajnikov

Končano

pogojev za tako organiziranje. Kljub temu pa so delavci skupnih služb samoupravno popolnoma enakopravni z delavci, ki so organizirani v TOZD, kajti njihovo delo se s temi delavci dopolnjuje, vendar se vrednostno ne da neposredno ugotoviti. Njihovo delo se realizira šele v vrednosti končnega izdelka oziroma storitve, ki je upravljena v TOZD. Zato imajo delavci v skupnih službah vso pravico, da so nagrajeni po delu in doseženem uspehu v TOZD, za katerega so opravili skupne naloge, ker se njihov dohodek oblikuje iz doseženega dohodka delavcev TOZD, kar pomeni, da so delavci v skupnih službah udeleženi pri delitvi skupaj ustvarjenega dohodka. Pri nas imajo to urejeno s sistemom nagrajevanja delavcev v skupnih službah po uspehu, ki je bil dosežen v vseh TOZD.

Razmerja med TOZD in samoupravno delovno skupnostjo skupnih služb so urejena s samoupravnim sporazumom o združevanju v GIP Gradis, v katerem so določene naloge in obseg teh nalog, ki jih opravljajo delavci posameznih strokovnih služb za vse TOZD. način financiranja opravljenega dela za nemoteno funkcioniranje, kakor tudi priznanje vseh TOZD, da bodo skupno financirale objekte, opremo in stroje, ki so potrebni za delo skupnih služb.

Skupne službe dalje nimajo enega posebnega individualnega izvršilnega organa, kot je to pri TOZD. Glavni direktor je koordinator dela skupnih služb, vsak direktor posamezne strokovne službe pa neposredno vodi in odgovarja za izvršitev nalog te strokovne službe.

Smo pravočasni

Takšna ureditev, kot smo jo postavili, je tudi v skladu s stališči, ki jih je sprejela komisija za samoupravljanje pri CK ZK Slovenije in takšna stališča upoštevajo tudi registrska sodišča, ko vpisujejo delovne organizacije in njihove TOZD v register organizacij združenega dela po že prej navedenem vzevnem zakonu.

Naše delo v zvezi s konstituiranjem, predvsem organiziranje TOZD in sprejem sporazuma o združevanju v GIP Gradis, je bilo opravljeno pravočasno in po določilih XXI. dopolnila k vzevni ustavi. Kljub temu, da je prej omenjeni zakon o konstituiranju, ki je pričel veljati 27. aprila 1973, prinesel neke podrobnosti, npr. da se mora neposredno izvoliti delovno telo iz vseh delov podjetja, ki se bodo organizirali kot TOZD, je bil naš postopek v redu izpeljan.

Po stališčih komisije za samoupravne odnose pri CK ZK Slovenije je namreč postopek v zvezi z organiziranjem TOZD pravilno izpeljan, če je bilo organiziranje opravljeno pred 27. aprilom 1973, in so bile predhodno opravljene analize ter razporejena sredstva, čeprav bi to delo ne izvajalo posebno delovno telo, neposredno izvoljeno, temveč komisije, ki so jih izvolili organi upravljanja. Pri nas je delavski svet podjetja imenoval posebno 10-člansko komisijo za sestavo predloga samoupravnega sporazuma o združitvi in za ureditev vprašanj, ki jih zahteva izvajanje ustavnih dopolnil. Vsaka enota (gradbene enote, obrati) pa so izvolile svoje komisije, ki so vodile obravnave predlogov. Zbori delavcev, na katerih so se odločali v posameznih delih o tem, da se organizirajo kot TOZD, so bili opravljeni že v februarju in marcu 1973. Sklepi o tem so bili sprejeti neposredno na zborih in so jih verifikirali delavski sveti enot od 13. do 20. aprila letos. Poleg tega so vse skozi sodelovale v razpravah sindikalna organizacija in osnovne organizacije ZK ter skupna konferenca ZK pri Gradisu, zlasti ko je šlo za usklajitev posameznih stališč glede tega, kdo se organizira kot TOZD, glede sredstev in razporeditev ter oblike organiziranosti glede na to, da je bilo sprejeto načelo o enem tekočem računu ter uvedli interne banke.

Kako smo se stvari lotili

Kakšen je bil torej pristop k organiziranju TOZD v našem podjetju in kdaj ter kako smo opravili posamezne faze konstituiranja?

Pri uresničevanju ustavnih dopolnil v našem podjetju nismo gledali, da gre le za sistem notranjega organiziranja, kajti to bi bila prevelika formalnost. Na drugi strani pa tudi nismo želeli, da bi zaradi zelo ozkega gledanja in zaradi hotenja za nekimi na pogled »boljšimi« organizacijskimi oblikami, ki v praksi še ne bi bile preizkušene, rušili na drugi strani tisto, kar je bilo dobro in se tudi sklada z intencijami ustavnih dopolnil.

Pri nas smo začeli z delom pri organiziranju temeljnih organizacij združenega dela že v decembru 1971. leta in nato nadaljevali delo vse leto 1972.

Najprej je bil napravljen načrt, kako se bodo organizirali posamezni deli in kakšne organizacijske spremembe bodo potrebne. Iz analize je bilo mogoče ugotoviti, da bistvene organizacijske spremembe bodo potrebne, kajti z decentralizacijo upravljanja pri našem podjetju smo že prej dosegli določeno stopnjo organiziranosti posameznih delov v sestavi podjetja, kakor to terjata ustava. Do kraja je bilo potrebno izdelati program nadaljnjih notranjih sprememb, ki se pa kažejo v tem, da vsak del v GIP Gradis, ki predstavlja zaključeni del skupnega delovnega procesa, v katerem se uspeh skupnega dela delavcev lahko potrdi kot vrednost na trgu ali v delovni organizaciji in je lahko na tej podlagi samostojno izražen, organizirajo delavci kot temeljno organizacijo združenega dela.

Sposobni življenja

Organiziranje TOZD pa ni potekalo brez ugotavljanja, ali bodo bodoče TOZD sposobne prevzemati vse obveznosti, ki iz tega izhajajo. Dalje je bilo potrebno ugotoviti, s kakšnimi sredstvi bodo bodoče TOZD upravljale in kakšne so obveznosti, ki jih sedaj prevzemajo in ki so bile skupno prevzete v dosedanjem poslovanju. Doslej so se vodila sredstva skladov skupno za celotno podjetje. Posamezni deli, ki se organizirajo v TOZD, so vsakakor pri nas že doslej upravljali z velikim delom doseženega dohodka in ga po določenih skupaj sprejetih delitvenih razmerjih razporejali na osebne dohodke in na sklade, vendar se je večji del skladov stekal v skupne sklade na nivoju podjetja in od tam so se financirale nove nabave osnovnih sredstev (strojev, opreme itd.) ali pa oblikoval skupni sklad za obratna sredstva.

Temeljna organizacija združenega dela pridobi z organiziranjem, t. j. ko delavci v tem delu sklenejo, da se organizirajo kot TOZD, sposobnost, da sklene samoupravni sporazum o združevanju v delovno organizacijo in druge samoupravne pravice. Postane torej pravna oseba in kot taka mora imeti tudi sredstva, s katerimi upravlja ter na tej podlagi prevzema določene obveznosti s sklenitvijo medsebojnih pogodb v obsegu, za katerega se dogovori s sporazumom o združitvi.

Vsa sredstva, to so osnovna in obratna, torej stroji, naprave, objekti ter material, orodje, inventar kakor tudi vse terjatve in obveznosti in na drugi strani vse sklade prevzemajo v svoje upravljanje TOZD.

Razmejena sredstva

Kar zadeva osnovna sredstva, material in drobnj inventar ter delno tudi terjatve in obveznosti, nismo imeli težav, ko se je ugotavljalo, koliko teh sredstev prevzema vsaka na novo organizirana TOZD. Potrebno pa je bilo ugotoviti, s kolikim delom je vsaka TOZD udeležena v poslovnem skladu, kateri pa je bil vse skozi doslej enotni sklad in se je tudi po predpisih tako oblikoval ter vodil v knjigovodstvu.

Izdelati je bilo potrebno določen predlog o tej razdelitvi in ga predložiti delavcem v delih, ki se organizirajo kot TOZD, da o tem odločajo. Pred končno odločitvijo je bil sklican dne 23. februarja 1973 zbor delegatov delavcev vseh delov v podjetju in predstavnikov družbeno-političnih organizacij, da o predlogu za razporeditev sredstev in skladov razpravljajo ter ugotovijo skladnost, nato pa so predlog obravnavali na zborih delavcev, ki so se organizirali kot TOZD. Osnova predloga za razporeditev skladov na TOZD je bilo večletno obdobje (od 1967 do 1972), za katero smo ugotovili, koliko je vsaka enota, ki se organizira v TOZD, vložila v prej imenovane skupne sklade. S tem, da smo dobili osnovo za navedeno sorazmerno dolgo časovno obdobje, smo lahko veliko bolj točno ugotovili udeležbo vsakega dela podjetja v tem skupnem skladu. Znano je namreč, da se v preteklosti niso ustvarjena sredstva enakomerno uporabljala za nove nabave. Zato bi bil marsikateri del sedaj oškodovan, drugemu pa bi bilo neupravičeno nekaj priznati, če ne bi upoštevali, koliko je posamezni del v preteklosti dejansko vložil iz svojega dohodka za skupne nabave. Na tej osnovi se je delil enotni poslovnj sklad na vse TOZD in na nivoju podjetja ni več tega sklada pa tudi nobenega drugega.

Ko je bilo to delo opravljeno, so kolektivi prejeli tudi vse podrobne podatke o sredstvih in virih sredstev. Nato se je pristopilo k sprejemu odločitve, da se posamezni del organizira kot TOZD. Hkrati pa so sprejeli samoupravni sporazum o združitvi v GIP Gradis in določili pooblaščenca, da ga podpišejo.

Prva faza že spomladi

Delo je bilo opravljeno do vključno 20. aprila 1973, ko so kolektivi posameznih delov sprejeli dokončni sklep po obširnih predhodnih razpravah, da se organizirajo kot temeljne organizacije združenega dela in da se združijo v gradbeno industrijsko podjetje Gradis ter ko so sprejeli predlog samoupravnega sporazuma o združevanju v GIP Gradis. Slavnostni podpis pooblaščenec tega sporazuma je bil 17. maja 1973.

Nadaljnje faze konstituiranja so tekale že po podrobnejših določilih zakona, ki je pričel veljati 27. aprila 1973. Potrebno je bilo, da sprejme vsaka TOZ svoj statut in da se izvolijo organi upravljanja. Glede na določilo zakona o konstituiranju pa smo morali že sklenjen samoupravni sporazum o združevanju uskladiti z določili tega zakona, kar je bilo tudi opravljeno.

Statute so kolektivi TOZD sprejeli na zborih, prav tako tudi popravek in dopolnitev sporazuma o združitvi.

S statuti so podrobno določili notranjo organizacijo in uredili razmerja v poslovanju TOZD v notranjem krogu in v odnosih z drugimi TOZD v sestavu podjetja, vse skladno z že sprejetim sporazumom o združevanju.

Na novo so bili izvoljeni delavski sveti TOZD in izvoljeni tudi delegati za delavski svet podjetja. Vsaka TOZD ima sedaj po 3 delegate. S tem bomo tudi uresničili načela delegatskega sistema, ki se uvaža z novo ustavo.

Končno so bili izvoljeni po javnem razpisu vsi direktorji temeljnih organizacij združenega dela, glavni direktor ter vsi direktorji strokovnih služb pri delovni skupnosti skupne službe.

Osnovani so vsi pogoji

Za nadaljnje delo in poslovanje temeljnih organizacij združenega dela in podjetja kot celote so torej osnovani vsi pogoji in določeni elementi, ki jih predvidevata ustava in zakon. S samoupravnim sporazumom o združitvi, s statuti TOZD in z drugimi skupnimi splošnimi akti, ki so jih TOZD sprejele, so urejeni notranji odnosi ter postavljene naloge, ki jih moramo izpolnjevati, da bodo izpolnjena določila ustave in zagotovljeno neposredno samoupravljanje kot temelj naše družbenoekonomske ureditve. S tem smo izpolnili tudi naloge, ki nam jih nalaga pismo izvršnega biroja predsedstva ZKJ in predsednika Tita.

Verjetno bi bilo potrebno, da bi prek splošnega izobraževanja v podjetju, z organiziranjem raznih posvetov in seminarjev stalno spremljali izvajanje določenih nalog ter ugotavljali smotnost notranje ureditve in sprejemali ali pripravljali predloge za utemeljene spremembe ali dopolnitve.

Z. R.

APST in njegovi

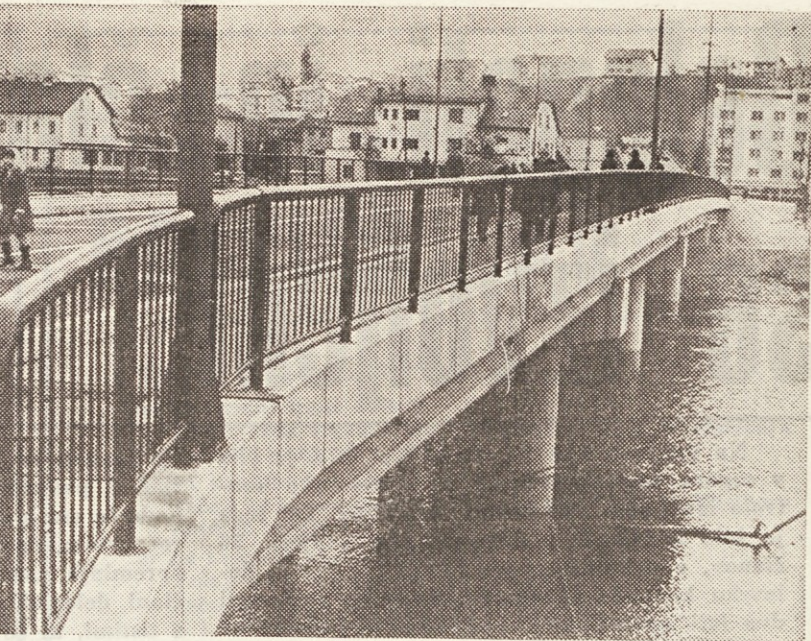
ma tudi TOZD Nizke gradnje Maribor.

In kaj sedaj?

Brez odlašanja moramo čimprej sesti za mizo, ugotoviti razloge za mlačnost, da ne rečemo celo mrtvilo, ki je bilo doslej prisotno pri uresničevanju nalog iz akcijskega programa stabilizacije.

Res so dosedanjemu delu botrovali objektivni razlogi, (obravnavala in podpis samoupravnega sporazuma o združitvi temeljnih organizacij združenega dela v GIP Gradis, razprave in sprejem statuten TOZD), istočasno pa moramo ugotoviti tudi subjektivne razloge za vsak predmet posebej.

Uresničevanje APST ne more biti in ne sme biti izpostavljeno kot drugorazredna naloga. Pri izvajanju APST je nad vse pomembno, kdo je zadolžen za posamezne naloge, ter rok, do katerega mora biti posamezna naloga izvršena. Poleg javnega obveščanja v internih informacijskih sredstvih morajo o izvajanju APST razpravljati tudi na novo izvoljeni organi delavskega samoupravljanja v TOZD. Isto velja tudi za izvajanje APST sindikalnega odbora podjetja.



Most nekaj dni pred otvoritvijo

Litija: most končan

22. december je za prebivalce Litije in bližnje okolice vsako leto pomemben. Ta dan imajo namreč svoj praznik. Toda letošnji praznik je bil povsem drugačen. Mnogo bolj svečan in pomemben. In zakaj? Za svoj praznik so dobili Litijčani nov most. Most, ki bo rešil marsikatero »hudo uro«, pa tudi nesrečo, ki so bile na starem mostu vse pogostnejše. In k temu veselju in slavlju občanov Litije smo prispevali tudi mi oz. TOZD GE Ljubljana, ki je most zgradila.

Dobro leto po našem prvem obisku gradbišča v Litiji, ko je nad Savo nedaleč od starega litijskega mostu stal le oder za benoto stroj, nismo mogli verjeti, da bo že čez leto dni tu povsem drugačna podoba. Kljub večkratnim začetnim težavam z naraslo Savo, ko je nekajkrat odneslo oder za benoto stroj, so se naši delavci v Litiji zelo potrudili. Most so končali do roka, le asfaltna dela so se nekoliko zavlekla, to pa zaradi zamude komunalnega podjetja iz Litije, ki je na mostu polagalo vodovod. Toda za sam praznik je bilo vse nared, tako da je bil investitor povsem zadovoljen.

Kot smo že v uvodnem sestavku o izgradnji mostu omenili, je most v celoti delo našega projektivnega biroja z ing. Jeršanom kot projektantom na čelu. Most je dolg 122 m in širok 13 m. Konstrukcija je nosilna prosto ležeča brana, katero sestavljajo montažni prednapeti nosilci na razstoji 1,75 m ter prečniki v četrtinah razponov.

Prečniki so liti na mostu samem, tako kot del plošče med vzdolžniki. Vzdolžniki so montažni. Višina konstrukcije s ploščo pa je 160 cm. Most ima dve krajni in tri vmesne podpore, med katerimi je razpetina 30,5 m. Pri tem velja omeniti, da segajo nekateri piloti opornikov tudi do globine 19 m. Tudi cestni priključki so že gotovi, tako da se promet odvijva povsem drugače kot pred praznikom. Vsekakor je to velika pridobitev za celotno našo skupnost, ne samo za občane Litije.

V podaljšku mostu pa se v elegantnem loku nad železniško progo razprostira litijski nadvoz. Nič manj pomemben kot most, predvsem za občane in industrijo, ki so »onkraj« proge. Vlaki na progi Ljubljana-Zagreb niso tako poredki, pa je potrebno zato dolgotrajno čakanje pred zapornicami. Ker pešci mnogokrat niso hoteli čakati, se je zgodilo na tem prehodu že kar precej nesreč s smrtnim izidom. Tega od letošnje pomladi ne bo več. Takrat bo namreč gotov tudi nadvoz.

Več o izgradnji pa nam je povedal vodja obeh gradbišč Alojz Gregorič in med drugim dejal: »Pri izvajanju del na nadvozu gre že za začetno dvomesečno zamudo, ko ni bilo gradbenega dovoljenja niti vseh ostalih soglasij za izgradnjo. Poleg tega pa so k zamudi prispevale še večkratne redukcije toka že v septembru, kar je bilo zopet povezano z dobavo cementa, raznih profilov ipd. Poleg tega nam je zagodila še zgodnja zima, tako da ni mogoče asfaltirati nadvoza. Gradbena dela so skoraj končana, vendar bo vseeno potrebno počakati spomladansko otoplitev. Za kvaliteto asfaltiranja je potrebno vsaj +10° C.

Po svoji konstrukciji je nadvoz podoben mostu s prav tako štirimi polji razpona 30 m. Vsako polje ima 5 nosilcev, torej skupaj 20 vzdolžnih nosilcev. Tudi ti so montažni, le da je bila montaža le-teh mnogo bolj zahtevna kot pri mostu. Omeniti moramo, da je del nadvoza v nagibu 8%, tako da je bilo potrebno konstrukcijo za montažo dvigovati kar za 2,40 m in jo tako uravnovesiti. Praksa je glede na to, da je bil to prvi tak način montaže v nagibu, pokazala, da je bil to verjetno tudi zadnji, saj se ni obnesel. Poleg tega, da je nadvoz nekoliko krajši pa je tudi ožji, saj je njegova širina le 9,40 m.«

Most je končan, nadvoz bo tudi kmalu. Ostane le še zunanja ureditev in še eno prometno vozlišče v Sloveniji bo odstranjeno.

Ob koncu naj omenimo tudi to, da so se svečane predaje mostu udeležili tudi glavni direktor ing. Hugo Keržan, direktor TOZD GE Ljubljana ing. Štefan Mesarič, predsednik občine Litija in drugi visoki gostje.

M. K.



Nevarnega prečkanja železniške proge kmalu ne bo več

Delegati in člani delavske kontrole so izvoljeni

Na volitvah dne 10. decembra 1973 je bilo v organe samoupravljanja in v delavsko kontrolo izvoljenih 393 članov kolektiva. Od tega je bilo izvoljenih v delavski svet podjetja 56 članov, v delavske svete TOZD 284 ter v delavsko kontrolo 55 članov. Tako bo prihodnji dve leti upravljalo s podjetjem 216 delavcev raznih poklicev iz neposredne proizvodnje, 41 delovodij, 47 gradbenih in ekonomskih tehnikov, 1 diplomiran ekonomist, 12 uslužbencev raznih poklicev ter 21 gradbenih inženirjev.

Če pravim, da bodo ti prihodnji dve leti upravljali s podjetjem, to še zdaleč ne pomeni, da bodo le oni imeli zadnjo besedo. Stvar je namreč v tem, da se prav z delegatskim sistemom spreminja značaj teh organov, ko so njihovi člani delegati, ki morajo biti v tesnem stiku s tistimi, ki so jih volili, da gre za delegacije posameznih TOZD, ki skupaj potem uravnavajo zadeve, ki so vsem skupnega pomena in interesa.

Izvoljeni so bili naslednji:

Delegati za DS podjetja

TOZD GE LJUBLJANA

1. Alojz Turel, delovodja
2. Franc Cegnar, dipl. gr. ing.
3. Vili Stukl, dipl. gr. ing.

TOZD GE LIO ŠKOFJA LOKA

1. Anton Demšar, vodja tesarstva
2. Franc Cegnar, ing. les stroke
3. Tomaž Prevodnik, delovodja

TOZD GE KOPER

1. Rudi Novak, delovodja
2. Jože Geržina, gradbeni tehnik
3. Janez Nučič, dipl. gr. ing.

TOZD KO LJUBLJANA

1. Slavko Jerman, delovodja
2. Janko Košir, obratovodja
3. Stane Pirc, VK ključavničar

TOZD SPO LJUBLJANA

1. Janez Martinčič, vodja servisne delavnice
2. Ludvik Šnajder, sam. ref. za žerjave
3. Ludvik Šiftar, strojni tehnik

TOZD GE RAVNE NA KOROŠKEM

1. Stanko Kostanjevec, gradb. delovodja
2. Edvard Bališ, instruktor
3. Mijo Tkalec, delovodja

TOZD GE CELJE

1. Ferdo Cvikel, gr. ing.
2. Franc Zupančič, gradbeni tehnik
3. Silvo Božič, gradbeni tehnik

TOZD KO MARIBOR

1. Valter Masten, skupinovodja
2. Ludvik Rizmal, gos. fin. pomočnik
3. Florijan Vinkovič, VK stroj. ključavničar

TOZD GE FRANKFURT

1. Anton Dejak, gr. tehnik
2. Drago Ohnjec, gr. delovodja
3. Jože Štingl, gr. delovodja

TOZD GE NIZKE GRADNJE MARIBOR

1. Mirko Zemljič, kadrovik
2. Alojz Krmek, str. tehnik
3. Ivan Keršič, kom. pomočnik

TOZD GE JESENICE

1. Božidar Lukač, teh. pom. dir. TOZD
2. Viljem Zrim, delovodja
3. Stane Simeonov, vodja mehanizacije

TOZD PROJEKTIVNI BIRO MARIBOR

1. Jože Klenovšek, dipl. gr. ing.
2. Daniel Supič, gr. tehnik
3. Magda Horvat, gr. ing.

TOZD PROJEKTIVNI BIRO LJUBLJANA

1. Olga Česnovar, dipl. ekonomist
2. Toš Kitek, dipl. gr. ing.
3. Mitja Smole, višji tehnik

TOZD OGP LJUBLJANA

1. Marjan Hočevnar, ključavničar
2. Vlado Osolnik, vodja proizvodnje
3. Boris Pečenko, dipl. gr. ing.

TOZD GE MARIBOR

1. Lado Janžekovič, gosp. fin. pomočnik
2. Franc Kositer, dipl. gr. ing.
3. Oton Roškar, gradbeni tehnik

TOZD LJUBLJANA OKOLICA

1. Ivan Kralj, gr. delovodja
2. Vinko Damjan, gr. tehnik
3. Janez Pemelj, gr. delovodja

TOZD ŽELEZOKRIVNICA

1. Bruno Colovini, delovodja
2. Marija Fišer, obračunski tehnik
3. Ramo Šestan, KV železokrivce

SAMOUPRAVNA SKUPNOST — SKUPNE SLUŽBE

1. Franc Marincič, dipl. stroj. ing.
2. Lojze Cepuš, dipl. soc. del.
3. Mila Capuder, ing. org. dela

UPRAVA STANOVANJSKIH HIŠ IN STANOVANJ

1. Helena Žigon, sam. ref. pri USH

14. Boris Škrubej, strojni referent
15. Franc Pogorelec, skupinovodja
16. Franc Turk, KV zidar
17. Sejjulah Mamič, KV tesar
18. Josip Mihoček, KV zidar

● Ljubljana

1. Valent Petrič, VK zidar
2. Dragomir Božič, KV zidar
3. Franc Pehan, delovodja
4. Miha Kavka, gr. tehnik
5. Martin Golnar, gr. tehnik
6. Karlo Beti, VK tesar
7. Stefan Pajtak, VK zidar
8. Adam Kušen, KV tesar
9. Mile Lacmanovič, VK tesar
10. Milan Podobnik, VK tesar
11. Milko Lackovič, VK zidar
12. Ivo Kovačević, PK tesar
13. Dušan Vasič, VK tesar
14. Peter Kunštič, delovodja
15. Angela Duhovnik, vodja obr. OD
16. Matija Marcuš, VK zidar
17. Rasim Omeršević, KV tesar
18. Štefan Kranjec, VK tesar
19. Alojz Semenič, VK tesar
20. Jože Jerman, VK ključavničar
21. Mirko Novak, skladiščnik
22. Bogomil Fumič, KV miner
23. Milan Krumpetar, KV tesar
24. Martin Pohl, VK zidar
25. Tomaž Zorman, VK tesar
26. Vladimir Zvonarek, KV tesar

● LIO Škofja Loka

1. Vinko Florjančič, VK žagovodja
2. Jože Ivanšek, VK delovodja
3. Milka Potočnik, šef knjigovodstva
4. Maks Bogataj, merilec lesa
5. Jože Čremožnik, delovodja
6. Kristina Mrak, KV tesar
7. Franc Rozman, KV tesar
8. Anka Trobec, PK mizar
9. Franc Debeljak, VK tesar
10. Ciril Cof, KV gaterist
11. Jože Platiša, KV tesar
12. Milan Frelj, KV gaterist
13. Lovro Eržen, PK tesar
14. Niko Pustavrh, KV mizar
15. Stane Jamnik, KV gaterist

● KO Ljubljana

1. Janez Belec, VK kovinostrugar
2. Andrej Horvat, KV strojni ključavničar
3. Stane Kezele, skladiščnik

4. Branko Kompara, KV avtomehanik
5. Štefan Kuzma, VK ključavničar
6. Franc Nahtigal, KV klepar
7. Bogomir Potočnik, VK varilec
8. Slavko Valentič, KV stavbni ključavničar
9. Branka Vrtačnik, SS strojepiska
10. Franc Šinkar, VK strojni ključavničar
11. Drago Turha, KV stavbni ključavničar
12. Ivan Žabjek, skupinovodja

● SPO Ljubljana

1. Jože Haramas, KV buldožerist
2. Pavel Peternel, KV šofer
3. Srečko Kraševac, KV šofer
4. Franc Špeh, KV buldožerist
5. Franc Jug, KV nakladalec
6. Ivanka Zvab, tajnica PE
7. Janez Tomšič, KV šofer
8. Jože Gradišnik, KV šofer
9. Franc Merhar, vodja priprave dela
10. Marija Maček, pripravnik
11. Anton Bračun, KV bagerist
12. Jože Stroj, KV skupinovodja
13. Janez Kropivšek, KV žerjavist
14. Zdravko Zavadlal, strojni referent
15. Ernest Moser, glavni delovodja
16. Jože Bregar, ref. za vzdrževanje elektroopr.

● Maribor

1. Alojz Botolin, dipl. ing. gradb.
2. Ciril Brusar, VK zidar
3. Stjepan Bukovec, KV tesar
4. Vebija Cerič, VK zidar
5. Anton Dolenc, gr. delovodja
6. Marjeta Durjava, ek. tehnik
7. Gajšt Jakob, gr. tehnik
8. Štefan Gjerek, gr. delovodja
9. Ignac Grabar, KV tesar
10. Lado Janžekovič, gosp. fin. pom. dir. TOZD
11. Ivan Kapljič, KV tesar
12. Slavko Kermelj, VK tesar
13. Jože Kosi, VK zidar
14. Franc Kositar, dipl. ing. gradb.
15. Ignac Kuhar, KV zidar
16. Simon Lep, VK zidar
17. Oton Roškar, gr. tehnik
18. Anton Škerget, VK zidar
19. Mihael Škerlak, gr. tehnik
20. Franc Stuhec, gr. delovodja
21. Vinko Veit, gr. delovodja

● OGP Ljubljana

1. Drago Čerghič, KV zidar
2. Anton Jereb, KV betoner
3. Jože Pižem, KV betoner
4. Vili Ramozi, KV kovač
5. Franc Horvat, KV zidar
6. Simo Mičič, KV betoner
7. Alojz Zver, gradbeni delovodja
8. Martin Lončar, KV betoner
9. Momir Jeftenič, VK železokrivce
10. Franc Luzar, VK voznik viličarja
11. Milan Pleša, PK betoner
12. Franc Kovač, KV betoner
13. Jernej Fortuna, obratni električar

14. Hočevnar Marija, KV ključavničar
15. Jože Virant, KV avtomehanik
16. Anton Pavlek, KV mizar
17. Vera Bitenc, obračunski tehnik
18. Grum Ivan, sam. ref. za mehaničarstvo
19. Vlado Osolnik, vodja proizvodnje
20. Jože Sever, vodja nab. prodaj. oddelka

● Železokrivnica

1. Ferid Sejdič, KV železokrivce
2. Blaž Codilnik, gr. delovodja
3. Ilija Filipovič, KV železokrivce
4. Mustafa Đambič, VK železokrivce
5. Kojo Tesič, NK delavec
6. Mirko Milanovič, KV železokrivce
7. Anton Kajfež, vodja KSS
8. Ostojja Zupič, KV železokrivce
9. Milan Jevtič, PK železokrivce
10. Ivan Lukman, buldožerist

● KO Maribor

1. Ciril Bratuša, VK klepar
2. Jože Sivka, skupinovodja
3. Marjan Gaberc, skupinovodja
4. Ferdo Raner, vodja delavnice
5. Peter Senekovič, strojni ključavničar
6. Anton Višner, KV strojni ključavničar
7. Drago Štefič, KV strojni ključavničar
8. Franc Tominc, vodja priprave dela
9. Valter Masten, strojni ključavničar
10. Ernest Galun, VK klepar
11. Andrej Merc, skupinovodja v delavnici
12. Krsta Grubač, skupinovodja
13. Alojz Vinko, KV special. varilec
14. Alojz Kozjak, KV strojni ključavničar
15. Anton Draksler, KV ključavničar
16. Ladislav Šipoš, KV ključavničar

● Frankfurt

1. Cveto Blatnik, KV betoner
2. Anton Osvald, KV tesar
3. Albert Pavlin, gr. delovodja
4. Aga Harbaš, KV tesar
5. Dragica Petričič, KV zidar
6. Ibrahim Porčič, KV zidar
7. Maksimilian Majžir, delovodja
8. Ludvik Kmetec, delovodja
9. Janez Čeh, KV zidar

● Celje

1. Ivan Hrnčič, skladiščnik
2. Milovan Grumič, KV zidar
3. Miha Juršek, KV tesar
4. Jože Malgaj, gr. ing.
5. Ivan Hozmec, KV strojnik
6. Josip Mlinarič, KV tesar
7. Stanislav Sirc, KV zidar
8. Pavel Polgar, skupinovodja
9. Zvonko Marič, skladiščnik
10. Franc Langus, vodja obračuna OD

(nadaljevanje na 5. str.)

Delegati za delavske svete TOZD

● Koper

1. Aldo Blažević, PK delavec
2. Marjo Močibob, PK strojnik
3. Muharem Imamović, PK delavec
4. Josip Ribičič, PK delavec
5. Vlado Beletič, PK delavec
6. Marija Ogrin, PK servirka
7. Đulaga Šeperović, PK delavec
8. Valent Valčić, PK delavec
9. Franc Božič, PK zidar
10. Hamdija Bunič, KV tesar
11. Anton Franderajh, VK tesar
12. Karel Flajtinger, delovodja
13. Jože Bagari, VK varilec
14. Jakob Medved, delovodja
15. Meho Alagič, KV betoner
16. Jože Gobina, PK strojnik
17. Ivan Biskup, KV tesar
18. Luka Nakič, VK potapljač
19. Edvard Fikon, VK zidar

20. Blaž Lipič, PK zidar
21. Alenka Brozorič, blagajnik PE

● Ravne na Koroškem

1. Edvard Bališ, VK zidar
2. Karel Bedek, VK delovodja
3. Stanko Kostanjevec, VK delovodja
4. Karel Lang, VK tesar
5. Ludvik Rudolf, VK tesar
6. Bora Stamenković, vodja sektorja
7. Dragutin Horvat, KV tesar
8. Emil Lovenjak, skupinovodja
9. Ivanka Plešnik, likvidator
10. Jože Toplak, VK zidar
11. Ivan Plimen, KV tesar
12. Iršič Marica, betoner
13. Ivan Kuserbanj, KV tesar



Letošnji seminarji bodo v Portorožu. Na sliki pogled na več objektov, ki so jih zgradile naše enote

Člani delavske kontrole

TOZD GE LJUBLJANA

1. Franc Zelenko, KV šofer
2. Jože Rotar, dipl. gr. ing.
3. Franc Kalšan, VK zidar
4. Janez Šubelj, delovodja
5. Rudolf Koršič, skladiščnik

TOZD GE RAVNE NA KOROŠKEM

1. Andrija Čuretič, referent OD
2. Karel Ficko, delovodja
3. Božo Vračar, VK tesar

TOZD GE KOPER

1. Stojan Rutar, električar
2. Egon Božjak, električar
3. Karel Dragan, šofer

TOZD KO LJUBLJANA

1. Stanko Bratušek, VK varilec
2. Peter Curk, VK kovinostругar
3. Vinko Gričar, kalkulant
4. Ivan Zabjek, VK skupinovodja

TOZD SPO LJUBLJANA

1. Rudi Kajba, strojnik
2. Oto Trobentar, šofer
3. Anton Zajc, kurjač

TOZD LIO ŠKOFJA LOKA

1. Jože Tavčar, VK tesar
2. Maks Bogataj, KV miner
3. Franc Kržišnik, delovodja
4. Srečko Kuralt, glavni skla-
diščnik

TOZD GE JESENICE

1. Vlado Čelik, miner
2. Franc Polajnar, delovodja
3. Mile Zrnič, KV tesar

TOZD NIZKE GRADNJE MARIBOR

1. Ivan Kos, delovodja
2. Rudi Horjak, gr. tehnik
3. Jožica Topolnik, ekon. tehnik
4. Lenard Zorko, KV zidar
5. Lovro Bašnac, delovodja
6. Rok Zadavec, ključavničar
7. Mijo Juras, miner

TOZD PROJEKTIVNI BIRO MARIBOR

1. Jože Klelovšek, dipl. gr. ing.
2. Mira Kovačič, gr. tehnik
3. Slavka Majcenovič, teh. risar

TOZD KO MARIBOR

1. Marjan Hernec, strugar
2. Stanko Mlakar, strojni tehnik
3. Janko Masten, klepar

TOZD GE CELJE

1. Zdenko Vončina, gradbeni
tehnik
2. Marija Polenik, upravnik doma
3. Anton Vuk, skladiščnik

TOZD GE MARIBOR

1. Alojz Bunderla, VK železo-
krivec
2. Alojz Lisjak, delovodja
3. Ludvik Miholič, VK delavec
4. Marjan Starovasnik, gr. tehnik
5. Franc Vrečko, ing. gradbeni-
štva

TOZD OGP LJUBLJANA

1. Franc Duh, instruktor
2. Franc Kutnjak, betoner
3. Marko Primožič, ing. gradbe-
ništva
4. Jože Rutar, KV zidar

TOZD LJUBLJANA-OKOLICA

1. Osman Bilanče, zidar
2. Vinko Plastič, tesar
3. Edo Pahor, str. referent
4. Štefan Žganec, zidar
5. Franjo Krušelj, delovodja

(nadaljevanje s 4. str.)

11. Đemal Softić, KV tesar
12. Slobodan Panić, KV tesar
13. Bela Benko, KV tesar
14. Daniel Kokol, KV tesar
15. Peter Gašperovič, KV tesar
16. Milan Rek, skupinovodja
17. Antonija Sincak, snažilka
18. Nedeljko Šišarica, KV železokri-
vec
19. Ivan Jazbec, KV strojnik
20. Ivan Irner, delovodja
21. Vladimir Prosenik, gr. tehnik
22. Stane Mesarec, gr. tehnik
23. Stane Žalik, skupinovodja
24. Rajko Dabič, KV tesar
25. Srečko Barukčić, KV tesar

● Jesenice

1. Ljubo Kremenovič, VK tesar
2. Alojz Lukša, KV tesar
3. Franc Polajnar, gradbeni delo-
vodja
4. Karolina Gerdej, gradbeni tehnik
5. Valentin Plemelj, gradbeni de-
lovodja
6. Jože Zalokar, gradbeni delovodja
7. Janez Dimnik, gradbeni tehnik
8. Zdravko Ponjovič, KV tesar
9. Jozo Mijatović, KV železokrivec
10. Franc Pogačar, dipl. gr. ing.
11. Aleks Potočki, glavni skladiščnik
12. Rado Rupnik, strojni referent
13. Dragutin Svečak, VK tesar
14. Vida Rozman, KV kuharica
15. Janez Oman, gradbeni delovodja
16. Marko Mabič, KV zidar
17. Mladjen Vranješ, instruktor
učencev
18. Ljuba Tarman, vodja spl. in
kadr. oddelka
19. Mile Zrnič, KV tesar
20. Pavla Trplan, čistilka
21. Vlado Čelik, VK miner

● Nizke gradnje, Maribor

1. Anton Domanjko, gr. delovodja
2. Ivanka Golob, gr. tehnik
3. Boško Surla, ključavničar
4. Andreja Černivec, gradb. tehnik
5. Ludvik Vesel, gr. tehnik
6. Dušan Škorjanc, gr. tehnik
7. Alojz Vogrinec, KV železokrivec
8. Boris Skreblin, gr. tehnik
9. Martin Horvat, gr. delovodja
10. Slavko Kovačič, gr. delovodja
11. Lovak Franc, gr. tehnik
12. Janez Hladen, strojni tehnik
13. Jožica Topolnik, ekon. tehnik
14. Mirko Skribe, ing. gradbeništva
15. Nežka Kramarič, ekon. tehnik
16. Erika Bošak, adm. tehnik
17. Avgust Majcen, betoner
18. Smajo Ramulič, tesar
19. Drago Draganič, tesar
20. Stjepan Zupanič, tesar

● Samoupravna skupnost — Skupne službe, Svet centrale

1. Ignac Brenčič, dipl. gr. ing.
2. Lojze Cepuš, pomočnik dir. KSS
3. Milan Galič, samostojni
konstruktor
4. Marija Hribar, šef knjigovodstva
5. Jurij ing. Jamnik, programer
IBM
6. Marinka Kačar, vodja finančne-
ga poslova s tujino
7. Vinko Kolet, raziskovalec gradb.
tehnologije
8. Matija Krnc, višji gradb. tehnik
9. Milka Marc-Kloboves, samostojni
pravni referent
10. Jovo Milanovič, KV skladiščni
delavec
11. Marjana Pečaver, analitik

12. Ivan Pergar, statistik
13. Nuša Piškur, tajnica glavnega
direktorja
14. Janez ing. Pogačnik, samostojni
tehnolog I.
15. Pavel Satler, vodja nabave po
vrstah materiala

● Ljubljana okolica

1. Niko Burnik, dipl. gr. ing.
2. Vinko Damjan, gr. tehnik
3. Ivan Kralj, gr. delovodja
4. Nada Suljič, tajnica
5. Jože Horvat, vodja delavnice

6. Jože Zeljko, delovodja
7. Branko Blažič, skladiščnik
8. Marija Kukavica, gr. tehnik
9. Vid Pantoš, strojnik
10. Stjepan Čizmešija, tesar
11. Nedo Dakič, strojnik
12. Safet Serizović, tesar
13. Remzo Jusič, zidar
14. Svetozar Bjelajac, zidar
15. Stjepan Goričanec, zidar
16. Josip Cahun, strojnik
17. Jože Ficko, tesar
18. Jože Mežnarič, tesar
19. Salih Ahmetaj, delavec
20. Savo Branković, zidar



Montaža tunelskih plošč na Dalmatinovi cesti v Ljubljani



Skupina upokoјencev v Mariboru

SODOBNI PREGOVORI

1. Če hočeš star si odpočiti, se mo-
raš tega mlad učiti.
2. L. tega čaka polna skleda, pri-
dni lahko v prazno gleda.
3. Niti enkrat ne da, kdo. dosti ne
ima.
4. Če čas je danes in rešnici zlato,
ze delo ga nihče trošil ne bo.
5. Mnogi delajo, kot bi morali ju-
tri umreti, zaslužijo, kot bi hoteli
večno živeti.
6. Je osel šel včasih le enkrat na
led, danes se drsa. Res čuden
je svet.
7. Kdor se z volkom brati, mora
z njim tudi spati.
8. Kdor se znajde, srečo najde.
Kdor je klada, tisti pada
9. Kredit na kredit raskošna pala-
ča, dinar na dinar slaba pogača
10. Sklepe znajo hitro storiti de-
nja pa brez skrbi odložiti.

I. L.

V skladu z 2., 13. in 25. členom Samoupravnega sporazuma o združitvi temeljnih organizacij združenega dela v GIP Gradis ter sklepa XXII. seje upravnega odbora centra za izobraževanje GIP Gradis

RAZPISUJEMO

v zimski sezoni 1973/74 naslednje tečaje in seminarje:

I. TEČAJI ZA GRADBENE POKLICE:

- a) Za kvalificirane zidarje
Tečaji bodo organizirani v Ljubljani, Celju in Mariboru
Začetek tečaja: 7. 1. 1974
- b) Za kvalificirane tesarje
Tečaji bodo organizirani v Ljubljani, Celju in Mariboru
Začetek tečaja 9. 1. 1974
- c) Za kvalificirane železokrivce
Tečaji bodo v Ljubljani in Mariboru
Začetek tečaja 11. 3. 1974 v Ljubljani in
9. 1. 1974 v Mariboru

POGOJI ZA SPREJEM:

- 2 leti praktičnega dela na delovnem mestu polkvalificira-
nega ali priučenega delavca
 - da je starejši od 18 let
 - da ima priporočilo TOZD v kateri je zaposlen
- Teoretični del tečaja obsega 215 ur.
Praktični del pa 1536 ur, oziroma polaga kandidat po 8 mese-
cih praktičnega dela v TOZD, zaključni izpit za kvalificira-
nega delavca ustrezne stroke.

II. TEČAJI ZA VISOKVALIFICIRANE DELAVCE

Tečaji bodo v ZIC v Ljubljani in trajajo 12 tednov.

Pričetek tečajev:

- a) za tesarje 7. 1. 1974
- b) za zidarje 4. 2. 1974

POGOJI ZA SPREJEM:

- najmanj 5 let praktičnega dela na delovnem mestu kvali-
ficiranega zidarja ali tesarja
- opis dosedanjega dela in priporočilo TOZD

III. TEČAJI ZA STROJNIKE GRADBENE MEHANIZACIJE

- a) Težka gradbena mehanizacija (bager, buldozer)
Začetek tečaja: 7. 1. 1974 in 11. 3. 1974
Vsi tečaji bodo v Ljubljani v ZIC in trajajo 8 tednov

POGOJI ZA SPREJEM:

- Kvalificirani delavec strojne ali sorodne stroke
 - Zdravniško pregledan od pooblaščenega zavoda za zdravst-
veno in tehnično varnost
 - da je starejši od 18 let
 - da predloži potrdilo o dosedanjem delu in priporočilo TOZD
ter da ima vsaj 500 ur praktičnega dela.
- Za strojnike brez prakse se tečaj podaljša za 15 dni.
b) Tečaji za žerjaviste in voznike avtodvigal
Začetki tečajev za žerjaviste: 8. 1. 1974, 11. 2. 1974, 1. 4.
1974,
za strojnike avtodvigal pa 6. 5. 1974.
Vsi tečaji bodo v ZIC v Ljubljani.

POGOJI ZA SPREJEM so isti kot pri strojnikih težke mehani-
zacije.

Za strojnike brez prakse bo organiziran poseben tečaj, ki se
prične 11. 2. 1974.

IV. TEČAJI ZA GRADBENE POKLICE — OZKI PROFILI

- a) Tečaji za priučene zidarje
Začetek tečaja 7. 1. 1974
- b) Tečaji za priučene tesarje
Začetek tečaja 7. 1. 1974
- c) Tečaji za železokrivce
Začetek tečaja 9. 1. 1974

Tečaji za priučene zidarje, tesarje in železokrivce bodo v Ljub-
ljani, Celju, Mariboru, Ravnah na Koroškem in na Jesenicah.

POGOJI ZA SPREJEM :

- da ima kandidat najmanj 1 leto zaposlitve na delovnem me-
stu polkvalificiranega delavca v stroki
 - da ni mlajši od 18 let
 - da ima priporočilo TOZD o svojem dosedanjem delu in
uspehih
- Kandidati bodo imeli 190 ur teoretičnega dela ter 1042 ur
praktičnega dela v TOZD pod vodstvom instruktora
d) Tečaji za GD in konzolna dvigala
Tečaji trajajo 10 dni in se organizirajo po potrebi
e) Tečaji za strojnike lahke gradbene mehanizacije
Tečaji bodo v ZIC v Ljubljani in trajajo 8 tednov
Začetek tečajev 7. 1. 1974 in 11. 3. 1974.

POGOJI ZA SPREJEM:

- sposoben gradbeni delavec, ki ima veselje do strojne stroke
- da ni mlajši od 18 let
- da ima priporočilo TOZD
- f) Tečaji za signaliste bodo organizirani po potrebi

V. TEČAJI ZA INSTRUKTORJE UČENCEV

Začetek tečaja 11. 3. 1974 in traja 8 tednov

POGOJI ZA SPREJEM:

- poklicni delavci s 5 letno prakso in opravljeni izpit za VK
delavce, skupinovodje, ali pomožni delovodje
- da predloži priporočilo TOZD ter opis dosedanjega dela.

Poleg razpisanih tečajev bodo organizirani še:

- Tečaji za tehnično strokovni kader
- za skladiščnike
- za tajnice
- za vodje kadrovske socialnih služb
- za novo izvoljene člane delavskih svetov
- za sindikalne in mladinske funkcionarje
- za člane Zveze komunistov
- za vodstveni in vodilni kader
- za električarje
- za voznike viličarjev
- za varilce.

Prošnje za sprejem v razne tečaje in seminarje se vlagajo
prek kadrovske socialnih oddelkov v temeljnih organizacijah zdru-
ženega dela (TOZD).

Tradicionalno srečanje upokojencev v Mariboru

Dokler bo obstajal Gradis Maribor, tako dolgo bomo vsako leto vabili naše upokojence

V četrtek dne 19. 12. 1973 se je v Gradisovi restavraciji v Mariboru zbralo 135 bivših delavcev upokojencev. Na tradicionalno novoletno srečanje jih je povabila osnovna organizacija sindikata. Ob kozarčku dobre kapljice in kosila, kot ga znajo skuhati le mariborske kuharice, se je obudila marsikatera misel in orosilo oko, ob ponovnem srečanju starih prijateljev. Da, prijetna in potrebna so takšna srečanja.

Upokojence je v imenu celotnega kolektiva pozdravil direktor TOZD ing. Borut Maister. V izredno lepih in vzpodbudnih besedah je orisal sedanje delo in uspehe TOZD Maribor, ob zaključku svojega govora pa dejal: »Dokler bo obstajal Gradis v



Ivan Mahnjec

Mariboru, tako dolgo bomo vsaj enkrat na leto vabili naše upokojence.« Buren aplavz, topel stisk roke, je razpoloženje še povečalo. Za prisrčen sprejem se je v imenu upokojencev zahvalil Ivo Mahnjec, ki je sestavil tudi pesmico, ki jo objavljamo v celoti.

Vedno znova se človek veseli, da na stara leta pozabljen še ni. To je res lepo, res lepo od vas, da niste pozabili na nas! Na vas, ki smo nekoč na vihnem stali

in svoje moči »Gradisu« dali, to ni nam žal, ponosni smo na vse, kar danes doživljamo! Greš tako mirno na sorehod, in kamor gledaš vsepovsod na vsakem oglu, mrgoli na novih zgradbah Gradisovci. Če tako gledajoč stojiš, v mislih vodstvo ti časti! Gigantsko delo in skrbi perfekten štab, čez tega ni! Kozarce sem in zdaj izpi, naš Gradis, vodstvo, naj živi! In prav srčna hvala za vabilo za jesti, piti in plačilo in skupaj glasno kličemo: stokrat hvala in živijo!

Lepa in človeška misel Gradisovega mariborskega kolektiva, saj svojih sodelavcev, pa če tudi niso več aktivni, nikoli ne pozabijo.

Tovariši, hvala Vam!

Pogovarjal sem se z mnogimi upokojenci ter vsem zastavil ista vprašanja, kaj dela, kako se kot upokojenec počuti, ter kako gleda na današnje srečanje.

Moram priznati, »fantje od fare so«, vsak si je našel svojega konjička in nikogar ni med njimi, ki ne bi doživljal polnega življenja, še celo premalo časa imajo. Vsi kot eden, pa so neizmerno srečni, da vezi, ki so jih desetletja kovali s svojim delom niso poptustile. Hvala vam, so dejali in vsem delavcem Gradisa zaželeli »Srečno Novo leto 1974«.

Moj konjiček je bilo delo

Franc Veiksler — Počitek, kakšen neki. Zato ni časa. Ze prej je bil moj konjiček delo in takšen sem tudi danes. Čez dan obdelujem vrt in gojim vrsto različnih cvetlic. Popoldan in zvečer pa sestanki in koference. Sem predsednik krajevnega odbora Kidričeve, odbornik krajevne skupnosti, aktiven član društva upokojencev, delegat stanovanjskega podjetja in skratka nikoli mi ni dolgčas.

Srečen sem, da Gradis ni pozabil na nas, kot tudi mi ne bomo. Rad bom prihajal na takšna srečanja, do-



Franc Veiksler

kler bom le mogel hoditi. In pokojnina? 987.— dinarjev, veliko ni, toda živi se. Se sreča, da so otroci že preskrbljeni.

Kuham za 4-člansko družino

Julijana Bobič — Upokojenka sem že od leta 1970, in ta tri leta so minula kot bi mignil, 880.— imam pokojnine, in moram reči, kar zadovoljna sem. Za veselje imam malo vnukinjo in zdi se mi, da sem se zopet pomladila — pa še res je, škoda, da nam ni poslala svoje slike. Sindikalni organizaciji, za današnji prijeten dan, najlepša hvala.



Ivan Bezjak

Večina naših delavcev je bilo invalidsko upokojenih

Ivan Bezjak — Naš poklic je težak, zato tudi toliko predčasnih upokojitev.

»Kaj delam sedaj, vprašate?« Isto kot prej. Tesarski poklic je povsod zaželen, še posebno na deželi, ko je treba vedno kaj popraviti in tudi na novo zgraditi. Mislim sem, da bom v pokoju lahko počival, ali ti ne dajo miru. Končno pa, delati moraš do smrti, in prav je tako.

Današnje srečanje pa je prav pri srčno in zelo sem počaščen, da ste me povabili.



Želimo še več takšnih srečanj

Prijetno sem bil presenečen

Franc Trojner — Verjeli ali ne, prijetno sem bil presenečen, ko sem prejel vabilo na današnje slovesnost. Veste, to mi veliko pomeni, saj sem bil pri Gradisu le skromen delavec. Temu primerna je tudi moja pokojnina. Kar 550 dinarjev mi vsakega prvega našteje na roko.

In kaj sedaj delam? Veliko ne morem, pasem krave, popravljam orodje in opravljam lažja hišna dela, torej dolgčas mi ni.

Predčasno v pokoj

Maks Vrbancič — Čeprav bi še rad delal, sem moral predčasno v pokoj. Komaj 20 let, imam delovne dobe. Po poklicu sem bil kvalificiran zidar — saj veste, kako je v gradbeništvu vedno na prepihu, danes pa me noge že težko nosijo. Pokojnino imam še kar lepo, 970 dinarjev, vendar pa za nas upokojence cene vse prehitro rastejo.

Za današnje srečanje pa najlepša hvala.

Sveti Peter v pokoju

Albin Vnuk — eden izmed redkih, ki vsaka štiri leta obhaja svoj rojstni dan. Rojen je namreč 29. februarja. 74 let ima že na »grbači«, pa izgleda kot mladenič.

Se predno sva začela pogovor, mi je povedal kar štiri dobre vice. Naj-



Albin Vnuk

bolj mi je ugajal tisti o svetem Petru — toda zapisati ga pa ne smem.

»Kam pa kam« je zadnjič srečal nekega sosedo. »Oh, od davi iščem posojilo za nakup avtomobila, pa nikjer srca, nikjer duše, nikjer človeka, ki bi mi ga dal. No, če boš posojilo iskal med upokojenci, ne boš nikoli prišel do avtomobila,« sem mu odvrnil.

Štirje Gradisovci iz ene družine

Alojz Polanec — Leta 1958 sem prvič prestopil prag vaše hiše in ponosen sem na to. V podjetju so se izučili tudi moji sinovi — žal mi je eden umrl pri prometni nesreči.

Pri Gradisu sem bil zelo zadovoljen. Če bi mi danes kdo dejal, da naj se vrnem na delo, bi to takoj storil.



Alojz Polanec

ril. Lepi spomini me vežejo na Gradis, in ponosen sem na objekte, ki smo jih skupno gradili, še posebno na Impol v Slovenski Bistrici, saj sem bil od vsega začetka. Danes imam 1070 dinarjev pokojnine in še kar dobro izhajamo.

Letos sem ustrelil srnjaka in srno

Vinko Trafela — že naslov pove da je Trafela dober lovec. 36 let že hodi po zelenih gozdovih. Kot upokojenec ima še mnogo več časa, zato ni nič čudnega, če je letos že ustrelil srno in srnjaka.

»Dela mi tudi doma ne zmanjka,« je dejal. »Za današnji prelepi dan pa v Gradisovem Vestniku napišite, da nam je bilo lepo in hvala vsem, ki so organizirali današnje srečanje.



Maks Kirbiš

Gradis je dobra »firma«

Maks Kirbiš — Kaj pravijo orebivalci naše vasi. Vsako leto te vabijo na srečanje upokojencev? No, to morajo biti zares dobri ljudje in dobra »firma«. Res, Gradis je dobra »firma« jim ponosno odgovorim. Tudi

di moja sinova sta v Gradisu, je še pristavil.

In doma? Delam vse od kraja, sem gospodinja, perica... Žena je bolna. V življenju je pač nekakšen red, ki mu ne moreš izbehniti — končno pa od dela živimo.



Najprej je vse povabljen pozdravil direktor ing. Borut Maister



Mize so bile dobro založene



Nasmejani obrazi ob koncu srečanja

Novoletne želje naših delavcev

Človek ima vsako leto tisoč in tisoč želja, nekatere kmalu ugasnejo, nekatere se uresničijo, nekaj pa je takih, ki nas spremljajo skozi vse leto. Eni si želimo zdravja, drugi denarja ali pa lepe počitnice, odvisno pač od tega, kaj kdo najbolj potrebuje. In ravno dnevi ob Novem letu so tisti najbolj pravi čas, ko razmišlja mo o sto malih rečeh, ki naj bi nas čakale v novem letu in o teh smo se pogovarjali z našimi delavci. Tako so pripovedovali:

GABRIJEL LIPIC: »Sem že star Gradisovec — v 17 letih sem oblezel že marsikatero gradbišče, zato je čisto razumljivo, da se moje želje za

kot je sedaj. Seveda bomo delali, kolikor se bo dalo, zato pa tudi želim, da bi bil v naslednjem letu zdrav, to pa želim tudi vsem so-

ostalim Gradisovcem želim, da bi novoletne praznike kar najlepše preživeli. Za drugo pa želim, naj ostane tako kot je, da le ne bo slabše. No ja, zaslužek bi tudi lahko bil v naslednjem letu kaj večji. Zase si želim, da bi mi šlo vse po sreči, da bi bil zdrav. Tako želim tudi celotnemu Gradisovemu kolektivu.«

STANKO ŠTUHEC, VK zidar na gradbišču hotela pod Pohorjem:

»Za leto 1974 si želim, da bi bil zdrav in bi lahko delal. Tako je tudi zaslužek sigurne. Zaenkrat pri Gradisu ni slabo, no, lahko pa bi novo leto prineslo tudi boljše plače, saj vsi vemo, da nam ni nikoli zadosti. Za moje »privatno« življenje pa si želim, da bi čimprej spravil hišo pod streho. Sicer pa mislim, da bomo naslednje leto tudi kar dobro prestali, če bomo le imeli dosti dela in če bomo složni.«

IRMA MOGE, kuharica v samskem domu v Mariboru:

»Pri Gradisu sem že trinajst let in v tem času sem bila kar zadovoljna, zato tudi moje želje za naslednje leto niso kaj posebnega. Želim le, da bi bilo vsaj tako dobro, kot je bilo do sedaj in ne slabše. Tudi jaz si želim, da bi imeli v Gradisu dosti dela in bi bili tudi mi potem brez skrbi.«

STEVAN JAZIČ iz Donjih Petrovičev že tretje leto hodi po naših gradbiščih.

Kot PK delavec za novo leto želi vsem članom kolektiva, da bi bilo še naprej tako uspešno in da bi imeli dovolj dela. Poleg tega želi, da bi malo bolj skrbeli za delavce, saj niti za hrano niti za stanovanje ni najbolje urejeno. Seveda pa si

tako kot vsi ostali želi tudi to, da bi bili tudi OD malo višji

Sicer pa je v Gradisu zadovoljen, saj pravi, da v drugih organizacijah ni nič bolje. Zato bo tudi ostal še nekaj časa. Do prihodnjega novega leta pa prav gotovo.

Šim delavcem tu v Mariboru veliko sreče in zdravja.«

IVAN ZAMUDA, strugar v KO Maribor:

»Gradisov sem že od leta 1945, zato so tudi moje novoletne želje vezane predvsem za podjetje. Zaenkrat se mi sicer zdi, da je pri nas vse v redu, smo veliko podjetje,



Gabrijel Lipič



Milan Dragomirovič

novo leto navezujejo na podjetje. Tu pri Gradisu sem že navajen in mislim tudi ostati, zato si v letu 1974 želim, da ne bi bilo slabše kot letos, tudi zaslužek naj bo vsaj tak

delavcem. Rad bi, da tudi moje družino ne bi doletela nobena nadloga.«

MILAN DRAGOMIROVIČ: »Vsem svojim sodelavcem tu v Celju in

Nova vodstva delavskih svetov

Med prvimi, ki so izvolili svojega novega predsednika, je bil delavski svet gradbene enote v Celju. Namesto prejšnjega Marjana Adamiča je to dolžnost prevzel ing. Jože Malgaj.

Ko smo govorili o delu, ki ga je prevzel novi delavski svet, nam je sedanji predsednik povedal, da bodo nadaljevali delo po programu statega. Med glavnimi nalogami tega programa je spremljanje problematike poslovne enote. Obravnavali bodo še naprej predloge gospodarskega načrta enote in na podlagi

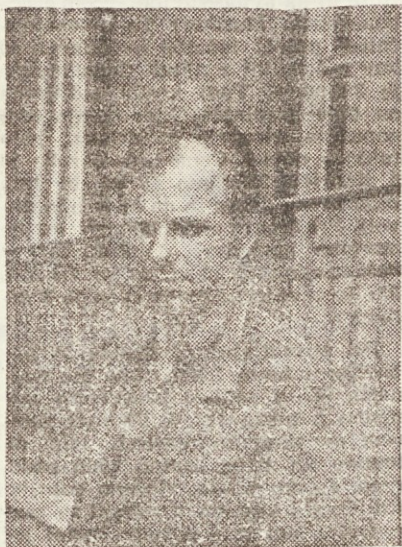
tega bodo tudi sprejemali letni plan. Spremljali bodo poslovanje enote in to tudi analizirali ter tako našli rešitve za določene probleme, ki obstojajo. Pri obravnavanju poslovnih uspehov te TOZD bodo seveda morali paziti tudi na izpolnjevanje obveznosti, ki jih enota ima, saj bo le tako poslovanje resnično uspešno.



Volilna komisija za volitve v delavski svet v TOZD LIO Škofja Loka



Volitve članov delavskega sveta v centrali



Valter Masten

To je le nekaj največjih nalog, ki so si jih zadali člani delavskega sveta, te pa spremlja še cel kup drugih, ki se bodo pojavljale, ki pa jih bo treba tudi reševati.

Tudi v kovinskih obratih v Mariboru so si izbrali novega predsednika delavskega sveta. To je Valter Masten in že takoj drugi dan po izvolitvi smo ga poprosili, da nam je povedal nekaj besed o svojem bodočem delu na tej funkciji:

»Novi predsednik sem komaj prvi dan in se pravzaprav še nisem navadil na to spremembo. Nasplošno pa mislim o delu delavskega sveta, da bo nadaljeval z reševanjem problemov, ki jih je reševal tudi stari delavski svet. Rad bi, da bi vsi člani aktivno delali, pa ne samo na sejah, ampak tudi v samem kolektivu med zaposlenimi. Sproti naj bi spremljali vse probleme in jih potem prenašali na naše seje, kjer bi jih reševali. Posvetili bomo morali dosti pozornosti pripravi sej, da bodo namreč materiali za posamezne točke dnevnega reda na voljo članom že precej časa pred sestankom, ker bodo le tako potem znali o problemu razpravljati.

Naš delavski svet se bo moral najprej spoprijeti s problemi razširitve obrata. Sicer pa smo tudi v preteklem obdobju dosti razpravljali o tem. Treba pa bo misliti tudi na proizvodni program; razširili ga bomo z nekaterimi novimi proizvodi. Z razširitvijo obrata bomo morali posodobiti tudi organizacijo dela in sam proizvodni proces. Zaenkrat to še ni mogoče, ker nimamo dovolj prostora. Komaj čakamo, da bomo začeli zidati novo halo, šele potem bomo res lahko zadihali.«

Predstavljen tudi sistem NOE

V okviru izbora za sistem stanovanjske izgradnje je razvojno-organizacijska služba kot drugega izdelovalca opažev povabila predstavnik zane nemške firme NOE.

Najprej so se nam predstavili z običajnim sistemom stanovanjske izgradnje, ki jo izvajajo s tako imenovanimi opaži NOE-combi-70. Sestavni element teh opažev so železni NOE combi nosilci in lesena plošča kot obloga opaža. Prednost teh opažev je predvsem v tem, da je dovoljen betonski pritisk kar 6 Mp/m². V kombinaciji z železnim profilom NOE-combi-10 in z nosilci NOE-combi-20 so možnosti uporabe teh opažev praktično neomejene. Opaži se lahko sestavljajo tako po višini in širini. Pri tem je pomembno predvsem pritrjevanje opaža, saj je potrebno le na vsakih 2,25 m² površine opaža. Poleg opažev za vertikalne stene obstoja tudi posebni opaž za strop. Le-ta se postavlja na posebne pomične konzole, ki jih že prej postavimo na določena mesta. Tako dobimo lepo oblikovano stropno ploščo brez vmesnih fug. Take opaže do velikosti 12 m globine, 8 m širine nato žerjavi premeščajo iz polja v polje s pomočjo račjega kljuna.

Poleg teh standardnih opažev, ki jih lahko dobimo v treh velikostih, firma NOE razpolaga tudi s specialnimi opaži za kombinirano gradnjo, opaže za okrogle stebre opaže za opornike in pa univerzalni železni opaž.

V drugem delu so nam predstavniki firme NOE predstavili tunelski opaž. Po zunanosti je ta opaž skoraj povsem enak dvema poituneloma sistema OUTINORD. Tudi pri tem zasledimo zunanjo jekleno površino debeline 3 mm ob straneh in 4 mm na stropnem delu, le oporna rebra-

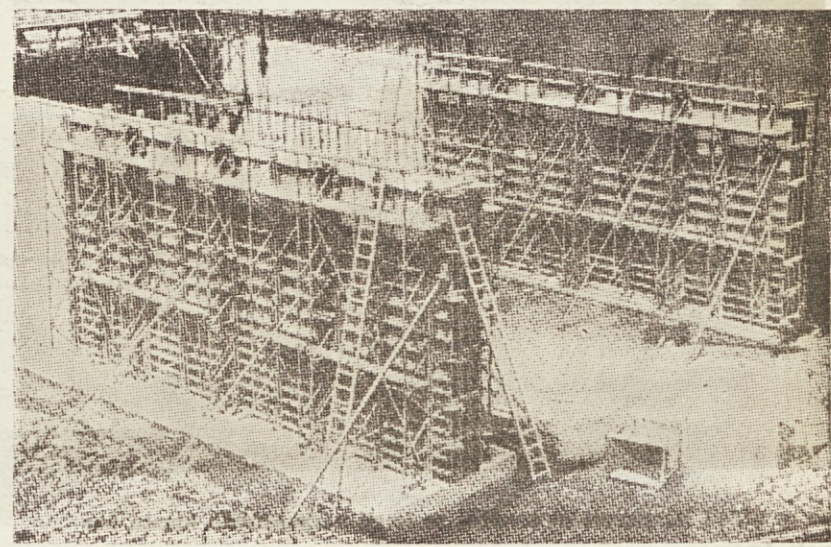
sta konstrukcija se nekoliko razlikuje. Sistem demontaže enega tunela je na prvi pogled dokaj enostaven, saj se stropni del tunelskega opaža s posebnim vitlom povsem loči od že zabetonirane plošče. To omogočajo premične »škarje«, ki so tudi dobro konstruirane. Seveda pa je glede na velikost in težo otežkočen predvsem transport iz celice v celico. Do nedavnega uporabljajočji račji kljun se ni uveljavil, saj zmanjšuje zmoglost žerjava zaradi lastne teže, zato uporabljajo v te namene jeklene vrvi.

Tudi tu so poleg jeklene konstrukcije še naprave za ogrevanje, ki omogočajo hitrejšo gradnjo. Ciklus priprave betoniranja, ogrevanja je tudi tu, kot pri OUTINORD, enodnevni.

Predstavili sta se nam torej že dve znani firmi izdelovalcev opažev. Vsak sistem ima prav gotovo svoje prednosti. Nedvomno pa so vsi ti sistemi opažev izdelani za velikoserijsko stanovanjsko oz. industrijsko izgradnjo.

Ob koncu velja še omeniti, da smo si ogledali tudi zanimiv film montažne stanovanjske gradnje IMS Zelij, ki se je zelo uveljavil tako doma kot tudi v tujini. Čeprav gre za montažno gradnjo, pa z prednapetim betonom dosežemo zadostno trdnost zgradbe. Še celo več. Konstrukcija je mnogo bolj elastična in odpornejša proti potresom. Zato je tak način predvsem priporočljiv za seizmična področja. Torej ni slučaj, da je ves novi stanovanjski del Banja Luke zgrajen po tem sistemu.

mk



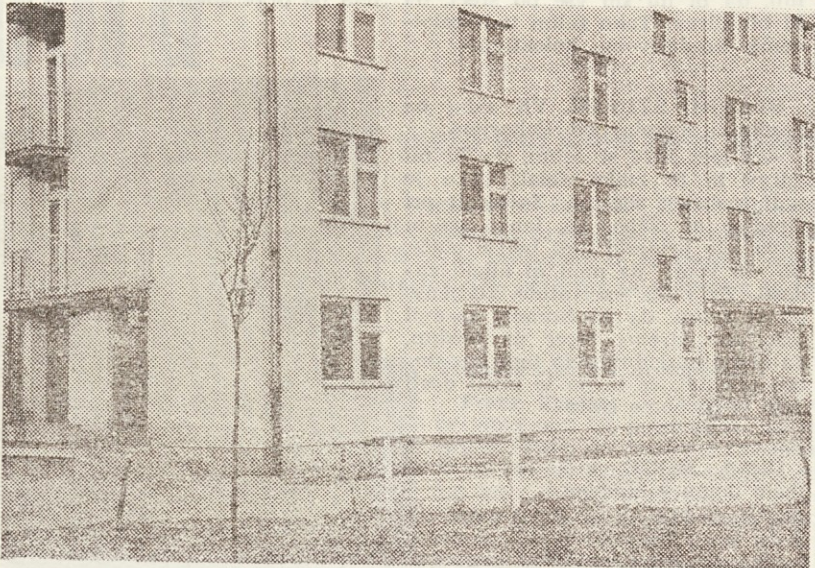
Sestavljeni opaži NOE-combi-70

Večja skrb za nastanitev in prehrano delavcev

Kadarkoli smo omenjali skrb za standard naših zaposlenih, je bila ena pglavitnih tem tudi skrb za prehrano in stanovanje naših ljudi. Ponekod so to uredili dobro ali vsaj primerno, drugod pa ne in moramo priznati, da naši Celjani včasih niso bili na najboljšem glasu glede reševanja teh problemov.

Danes je nekoliko drugačna slika tudi v Celju. Našim delavcem je na voljo samski dom, kjer je prostora za 150 ljudi. Dom je lepo urejen in vzdrževan, stanovalci pa imajo v njem urejeno tudi klubsko sobo, kjer se zadržujejo čez dan. V zadnjem času so pripravili tudi bolniško sobo, kjer leže bolni, da s svojo boleznijo ne motijo sstanovalce, pa tudi sami so tako v miru. Ostali del zaposlenih je nastanjen v stanovanjskih barakah, od koder pa jih bodo sedaj nekaj preselili v blok malih stanovanj, ki smo ga končali ravno ta mesec. Tam bosta Gradisovim delavcem na razpolago dva nadstropja, v obeh pa se bo lahko nastanilo 100 naših ljudi. Ta stanovanja so za celjski Gradis prav gotovo velika pridobitev, s tem pa bodo tudi dokazali, da jim naši delavci niso deveta brigada.

Kako pa kaj v Celju skrbijo za prehrano zaposlenih? Malico imajo organizirano v različnih menzah v mestu: gostinskem podjetju »Ojstri-ca«, samopostrežni restavraciji Gaberje in v »Pošti«. Malico podjetje regresira s 60 dinarji, prav tako pa doda nekaj tudi k ceni kosila in večerje (kosilo stane 10 din, večerja pa

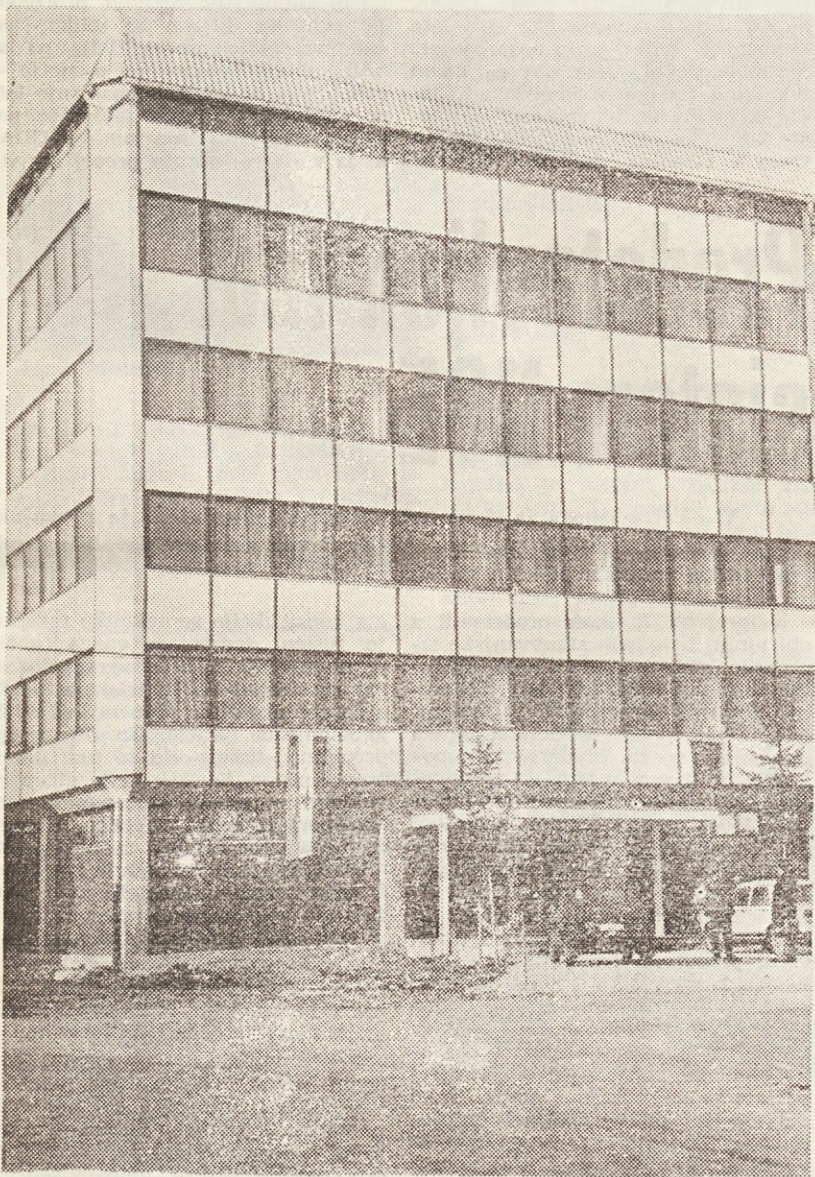


Samski dom v Celju je velik, vendar še vedno premajhen za vse naše delavce celjske enote

7 din). Tako je na gradbiščih v mestu Celje, v Velenju pa imajo orga-

nizirano malico v rudniku lignita. V sosednjem Soštanju jim malico pripravlja edino gostinsko podjetje, ki je tam, zato pa pravijo, da je hrana tudi tem razmeram primerna: neustrezna namreč.

N. G.



V tem bloku malih stanovanj v Celju imamo tudi mi dve nadstropji

Pod Pohorjem gradimo hotel

Pohorje nas Gradisovce že pozna: lali smo pa tudi hotel Bellevue ob tam imamo svoj počitniški dom, de-



Ko so začeli izkopavati za temelje, so imeli na gradbišču kmalu kar malo jezerce

Kuhamo za 400 ljudi

Zadnjič, ko smo bili v Celju, smo tam povprašali, kako imajo urejeno prehrano za delavce in tako smo se tudi ob obisku v Mariboru pozanimali, kako skrbijo za lačne želodce naših delavcev. Pa so nam tako povedali:

«Sedaj se v naši menzi tu v samskem domu hrani 400 ljudi. To se pravi, da smo kar velika »gostilna«. Naši delavci imajo na voljo zajtrk, malico, kosilo in večerjo. Z zajtrkom si postreže vsak sam, ker je treba na delo v zgodnjih urah in tudi ob istem času ne odhajajo. Zjutraj lahko jedo kavo ali čaj, zraven pa kruh. Cena tega obroka je 2 dinarja, zato je tudi bolj pičel. Malico pošiljamo na vsa gradbišča tu v Mariboru, pa tudi v Ruše in na avtocesto (delavcem gradbene enote Maribor). To so enolončnice, precej izdatne in delavci so kar zadovoljni z njimi. Cena malice je 3 dinarje. Tudi kosila pošiljamo na tista gradbišča, kjer delajo tudi popoldne, drugače pa delavci jedo tukaj v menzi. Cena tega obroka je 8 dinarjev. Trudimo se da bi bila naša hrana dobra in da bi je bilo dovolj. Pri hrani naših delavcev res ne moremo gledati na dobiček, saj je naša pglavitna skrb, da so vsi siti. No, še o večerji: njena cena je 5 dinarjev.

Pri sestavljanju jedilnika in nabavljanju hrane izkoristimo vse možnosti. No, z nabavo pravzaprav nimamo nobenih težav. Pa tudi sami smo marsikaj konzervirali, tako da imamo na zalogi lastno kislo zelje, repo, srpsko solato, vloženo papriko itd. Ostalo kupimo. Jedilniki so raznovrstni, naj vam povemo nekaj jedi: kosilo z juho s fridelini, grahovi kotleci, pire krompir zelena solata in kruh; večerja s piščančjo obaro, čajem in kruhom; za malico pa smo na primer imeli danes kislo zelje, mešano s fižolom in hamburško slanino. Skušamo pač jedi pripravljati tako, da so vsi zadovoljni. Delavci in kar pohvaliti se moramo, da ni bilo kakšnih pritožb.»

Učimo se nemški

Wir lernen Deutsch.

55. Lektion

In dieser und in der folgenden Lektion wollen wir die wichtigsten starken Verben kennenlernen.

sehen	er sieht	sah	hat gesehen	(videti)
essen	er isst	ass	hat gegessen	(jesti)
bitten	er bittet	bat	hat gebeten	(prosit)
sitzen	er sitzt	sass	hat gesessen	(sedeti)
liegen	er liegt	lag	hat gelegen	(ležati)
geben	er gibt	gab	hat gegeben	(dati)
geschehen	es geschieht	geschah	ist geschehen	(zgoditi se)
lesen	er liest	las	hat gelesen	(brati, čitati)
fressen	er frisst	frass	hat gefressen	(žreti)
messem	er misst	mass	hat gemessen	(meriti)
vergessen	er vergisst	vergass	hat vergessen	(pozabiti)
treten	er tritt	trat	ist getreten	(stopiti)

Lesen Sie die Sätze in der dritten Person Singular Präsens, imperfekt und Perfekt: 1. Der Schüler sieht das neue Bild. 2. Die Knaben essen das Frühstück. 3. Die Ausländer lesen die deutsche Zeitung. 4. Ich vergesse den Regenschirm. 5. Die Hunde fressen das Fleisch. 6. Die Kinder bitten die Eltern um das Bilderbuch. 7. Die Verkäufer geben den Käufern die Ware. 8. Die Leute treten auf die Strasse. 9. Die Frauen sitzen im Zimmer. 10. Täglich geschehen viele Unfälle.

befehlen	er befiehlt	befahl	hat befohlen	(ukazati)
sprechen	er spricht	sprach	hat gesprochen	(govoriti)
sterben	er stirbt	starb	ist gestorben	(umreti)
nehmen	er nimmt	nahm	hat genommen	(vzeti)
kommen	er kommt	kam	ist gekommen	(priti)
empfehlen	er empfiehlt	empfahl	hat empfohlen	(priporočiti)
stehlen	er stiehlt	stahl	hat gestohlen	(krasti)
gelten	er gilt	galt	hat gegolten	(veljati, zaleči)
helfen	er hilft	half	hat geholfen	(pomagati)
brechen	er bricht	brach	hat gebrochen	(zlomiti)
treffen	er trifft	traf	hat getroffen	(zadeči, dobiti se, pokvariti)
verderben	er verdirbt	verdarb	hat (ist) verdorben	(prestrašiti)
erschrecken	er erschrickt	erschrak	ist erschrocken	(prestrašiti)
werfen	er wirft	warf	hat geworfen	(vreči)

Setzen Sie folgende Sätze ins Imperfekt und Perfekt:

1. Der Jäger befiehlt, der Hund gehorcht. 2. Der Taschendieb stiehlt die Uhr. 3. Das furchtsame Mädchen erschrickt leicht. 4. Die Jungen helfen der Mutter im Garten. 5. Bei einem Eisenbahnunglück sterben viele Menschen. 6. Schlechte Beispiele verderben gute Sitten. 7. Der kleine Bruder zerbricht die Vase. 8. Das Kind wirft den Ball in das Wasser. 9. Mein Reisepass gilt zwei Jahre. 10. Ich treffe den Freund in der Stadt.

beginnen	er beginnt	begann	hat begonnen	(začeti)
gewinnen	er gewinnt	gewann	hat gewonnen	(dobiti, pridobiti)
schwimmen	er schwimmt	schwamm	ist geschwommen	(plavati)
rinnen	er rinnt	rann	ist geronnen	(teči, puščati)
sinnen	er sinnt	sann	hat gesonnen	(misli, snovati)
spinnen	er spinn	spann	hat gesponnen	(presti)

Setzen Sie folgende Sätze ins Imperfekt und Perfekt:

1. Die Spinne spinnt einen langen Faden. 2. Die Vorlesungen an der Universität beginnen um neun Uhr. 3. Das Blut rinnt durch die Adern. 4. Der berühmte Turner gewinnt den Kampf. 5. Der Taucher schwimmt unter Wasser. 6. Die Feinde sinnen auf eine neue List.

binden	er bindet	band	hat gebunden	(vezati)
finden	er findet	fund	hat gefunden	(najti)
sinken	er sinkt	sank	ist gesunken	(pogrezniti se)
trinken	er trinkt	trank	hat getrunken	(piti)
gelingen	er gelingt	geling	ist gelungen	(uspeti)
ringen	er ringt	rang	hat gerungen	(boriti se)
klingen	er klingt	klang	hat geklungen	(zveneti)
singen	er singt	sang	hat gesungen	(peti)
springen	er springt	sprang	ist gesprungen	(skočiti)
zwingen	er zwingt	zwang	hat gezwungen	(siliti, prisiliti)

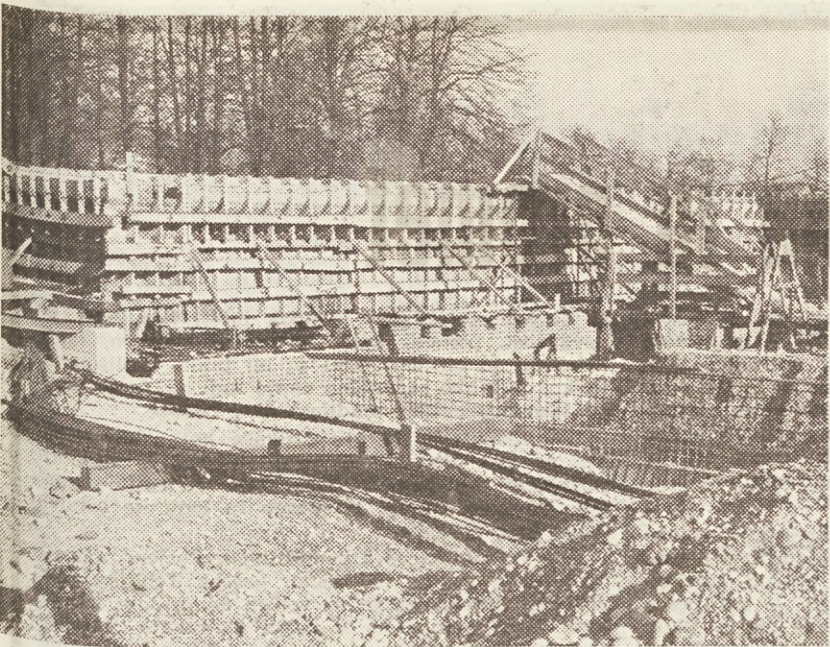
Setzen Sie folgende Sätze ins Imperfekt und Perfekt:

Der Reisende findet kein Hotel. 2. Am Abend sinkt die Sonne in Westen. 3. Die Sängerin singt wunderschön. 4. Die Glocken klingen laut. 5. Die Ringkämpfer ringen miteinander. 6. Der Hund springt über den Bach. 7. Die Müdigkeit zwingt die Menschen zur Ruhe. 8. Der Flug über den Ozean ist heute nicht mehr gefährlich und gelingt meist. 9. Das Kind ertrinkt beim Baden. 10. Diesel erfindet 1893 einen neuen Motor.

Fortsetzung und Übung mit starken Verben folgt in der nächsten Lektion.

Wörter — besede

wichtig	— važen	e Vorlesung	— predavanje
kennenlernen	— spoznati	e Ader	— žila
s Bilderbuch	— knjiga s slikami	berühmt	— slaven
r Unfall	— nezgoda	r Turner	— telovadec
Setzen	— postaviti	r Kampf	— boj
r Jäger	— lovec	r Taucher	— potapljač
gehören	— ubogati	e List	— zvižaja
r Taschendieb	— žepar	r Reisende	— potnik
furchtsam	— boječ	e Glocke	— zvon
r Junge	— mladič	r Rinkämpfer	— rokoborec
s Eisenbahnunglück	— železniška nesreča	miteinander	— eden z drugim
s Beispiel	— vzgled	r Bach	— potok
e Sitte	— navada, običaj	e Müdigkeit	— utrujenost
r Reisepass	— potni list	r Flug	— let, polet
e Spinne	— pajek	meist oder meistens	— večinoma
r Faden	— nit	erfinden	— iznajti



Zimski bazen na Ježici bo narejen do konca poletja v letu 1974

Objekt, ki ga čaka vsa Ljubljana

»Tako veliko središče kot je Ljubljana, pa nobenega zimskega kopališča,« je že marsikdo vzkliknil. Naša obmorska mesteca se že nekaj časa ponajajo s kar lepim številom zimskih bazenov — no, pa to jim je bilo potrebno, če so hoteli obdržati in dobiti nove turiste. Da pa se prebivalci Maribora, večnega tekmeča Ljubljane, že lep čas kopajo v svojem zimskem bazenu, Ljubljani pa se ne morejo, to pa je torej neodpušljivo! Tako je sedanje stanje, vendar pa le kaže, da bo kmalu drugačno. V Tivoliju lahko že vidimo rebra bodočega bazena, ki sicer ne bo imel olimpijskih mer, vode za plavanje pa bo vseeno dovolj. Ker pa je ljudi v Ljubljani dosti in bi bil samo en bazen premalo za vse, so začeli graditi še enega na Ježici. Temu drugemu bomo posvetili malo več besed, saj ga gradi Ljubljanska enota Gradisa.

V bližini avtocampa, ki je poleti poln turistov, gradimo zimski bazen, ki naj bi bil dopolnilo bazenom v bližini: investitor je Gostinsko podjetje Bežigrad, ki ima v bližini tudi

svoje gostinske objekte. Zimsko kopališče bo prav gotovo vedno polno, saj si bodo tam lahko privoščile kopanje tudi družine z manjšimi otroki — njim bo na voljo mali bazen s površino 32 m². Veliki bazen bo dolg 25 m, širok pa 10,5 m.

Razen obeh bazenov bo objekt imel pod svojo streho še druge prostore. Tu bodo še savne, ki so danes pri takih objektih že kar nepogrešljive, pa prostor za počivanje, oblačilnice in garderobe ter frizer.

Seveda bo na voljo tudi bife, ker pač tak objekt brez njega ne bi bil popoln, pa tudi Slovenci smo take narave, da bi ga zelo pogrešali. Za rekreacijo bo poleg plavanja poskrbljeno tudi s kegljanem, saj naši delavci gradijo tudi kegljišče ob bazenu.

Predračun za celoten objekt je bil 12 milijonov dinarjev, zaradi podražitve pa bo treba dodati najbrž še nekaj dinarčkov. Z gradnjo je ljubljanska gradbena enota začela junija 1973, končati pa morajo do konca letne sezone v letu 1974. Na gradbišču dela sedaj 40 delavcev.

N. G.

Zaenkrat gre vse po planu

O gradnji nove ekonomske fakultete smo že pisali, vendar je od tistega časa dalje gradnja že precej napredovala. Da bi izvedeli kaj več o njej, smo povprašali inženirja Janeza Kuštrina, ki skrbi, da dela tečejo normalno, brez zastojev in večjih problemov: »Vsa dela napredujejo tako, kot smo predvidevali, to-

je letos res krepko pritisnil, nas ovira še redukcija električnega toka. Zaenkrat imamo narejeno prithitje in veliko predavalnico, pa tudi druge predavalnice bodo kmalu. Za ostale dele objekta so sedaj narejeni temelji. Dela na objektu so zelo zahtevna, saj načrt predvideva vse fasade v vidnem betonu in s tem je povezano potem izredno pazljivo opaževanje.

V letu 1974 mora biti objekt končan do tretje faze, saj se bodo instalacijska dela začela že v maju. Da dokončamo vsa gradbena dela v naslednjem letu, bomo potrebovali veliko več delavcev, kot pa jih imamo sedaj. V tem času jih je na gradbišču okoli 60, če pa bomo hoteli dela končati po planu, jih bo moralo biti naslednjo sezono 150. Kje bomo dobili toliko ljudi? Nekaj jih bo prišlo z naših gradbišč, ki bodo zaključena do poletja ostale bo treba pa poiskati kje druge. Potrebovali bomo predvsem tesarje.

Celoten objekt bo končan do konca leta 1975, vendar bodo študentje poslušali predavanja v novih predavalnicah že v jeseni leta 1975.



Ing. Janez Kuštrin

MED SKOTI

»Strašno,« stoka Škot, »bencin se je podražil!«

»Kaj pa se razburjaš?« se čudi prijatelj. »Saj sploh nimaš avta!«

»Že, že, imam pa bencinski vžgalnik.«

Gradisove hale iz Maribora uspešno startale

Že večkrat smo na straneh Gradisovega vestnika lahko videli kakšno sliko ali pa brali sestavke o montažnih halah, ki jih gradi GV Maribor. Ker pa sem prepričan, da si večina bralcev iz teh skopih podatkov ni mogla ustvariti pravega vtisa, za kakšne hale gre in kaj je pravzaprav novega pri tem, sem sklenil, da ob koncu poslovnega leta 1973 podam kratek pregled našega dosedanjega dela na področju montažnih hal.

Že v letu 1972 je postalo jasno, da se je na področju montažnih hal v severovzhodni Sloveniji uspešno uveljavil ločni sistem hal. Temu sistemu se ni bilo mogoče uspešno upirati z gradisovimi dotedanjimi sistemi polmontažnih hal iz dveh razlogov, in sicer zaradi cen in hitrosti gradnje.

Zato je naša PE ustanovila svoj lastni razvojni oddelek, katerega naloga je bila, da pregleda naše zmogljivosti in oceni, če smo sposobni v čimkrajšem času in z lastnimi močmi stopiti v korak s konkurenco. Razvojni oddelek je pod vodstvom dipl. gradb. ing. Bojana Spesa in s sodelovanjem strokovnih služb PE, hitro razvil takšno halo, ki omogoča »dvoramsko« zasnovo — torej je brez klasičnih »ladij«, ki so v sodobni tehnologiji večkrat nezaželene.

Izbran je bil osnovni razpon 6 m v vzdolžni in 15 m v prečni smeri nosilne konstrukcije ravne strehe, ki ima prečne in vzdolžne nosilce v isti višini, ter razstoj stebrov 15 oziroma 12 m. Ker pa je nosilna konstrukcija ravne strehe (prednapeti in klasični nosilci, betonske ponve) precej draga, je bila izbrana kot cenejša varianta še konstrukcija s paličnimi nosilci in »gama« legami z enakimi osnovnimi razponi. V operativnem pogledu pa je hala polno montažna, tako da je mogoče delo na gradbišču čimbolj skrajšati, istočasno pa bolje izkoristiti delovne naprave in kapacitete v na novo organiziranem obratu PE Maribor. (OPEM). Stikovanje posameznih elementov se vrši z lokalnimi betoni in tako odpade možnost eventualnih težav zaradi varjenja, varivosti materiala in ustreznih električnih priključkov.

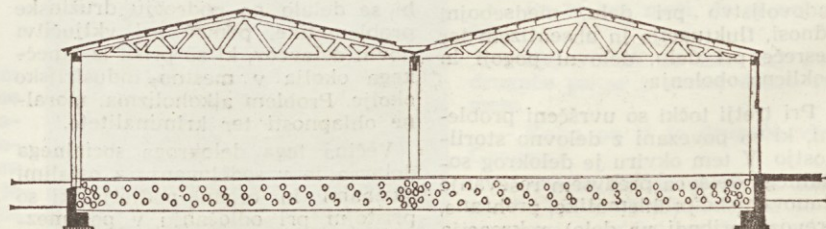
Tako so bile zgrajene v letu 1972 naslednje hale:

a) z ravno streho:	
— Vesna Maribor	1.255 m ²
— Mercator Panonija Ptuj	5.459 m ²
b) s poševno streho:	
— Agroservis Maribor	468 m ²
— Hlev Bučecovci	283 m ²
Skupaj v letu 1972	7.465 m ²

Tudi v letu 1973 smo nadaljevali s halami, vendar zaradi splošnega stanja investicijske politike, je prišlo do večje intenzivnosti montaže šele v oktobru.

Hale, ki so bile zgrajene v letu 1973 so:

a) z ravno streho:	
Slovenija sadje Bohova	2.603 m ²
IMP Slovenske Konjice	2.574 m ²
b) s poševno streho:	
Mizarstvo Ljutomer	561 m ²
Koloniale Poljčane	2.201 m ²
Tovarna dušika Ruše	2.803 m ²
Kmetijska zadruga Rače	376 m ²
Kovinoplastika Lož	1.653 m ²
LIP — obrat Slov. Bistrica	657 m ²
LIP — obrat Poljčane	1.408 m ²
LIP — obrat Vitanje	1.114 m ²
Komunalno podjetje Lenart	745 m ²
Skupaj v letu 1973	16.695 m ²



Tudi v Celju se bojijo mraza

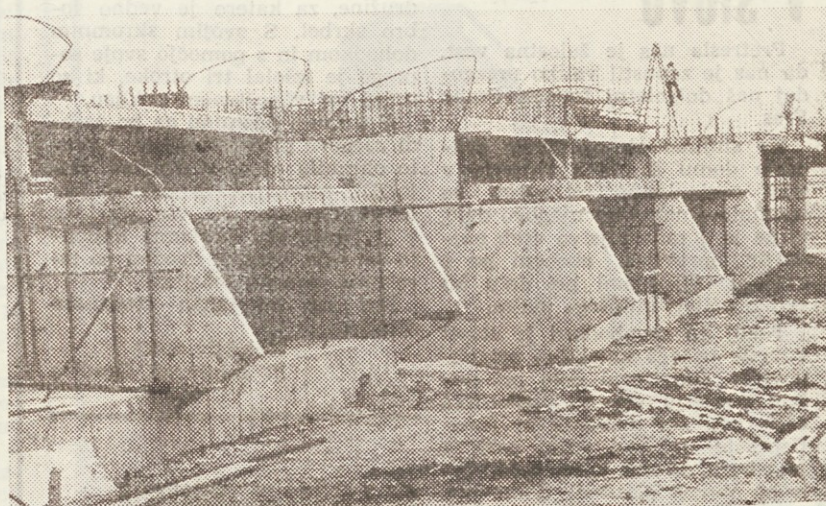
Ker bi radi, da naša gradbišča ne bi predstavili samo enkrat, ampak da bi spremljali delo na njih, smo spet obiskali dve delovišči v Celju.

Prvo je bilo gradbišče »Kovintehne«. Tu je sedaj zaposlenih 100 Gradisovih delavcev. Pod njihovimi rokami nastaja hala s tlorisno površino 110 x 120 m. To bo skladišče črne in barvne metalurgije. Z gradnjo so začeli avgusta 1973, končali pa bodo v letu 1974. Temelji za vseh pet hal (osrednji objekt se namreč deli na pet manjših) so gotovi, dela pa se nadaljujejo na dveh halah — E in D. Če bo vreme lepo, bodo obe hali končali že letos. Zaenkrat jim poleg zime nagaja še redukcija električnega toka in gosta megla. Včasih so morali delo prekiniti tudi za 4 do 5 ur na dan.

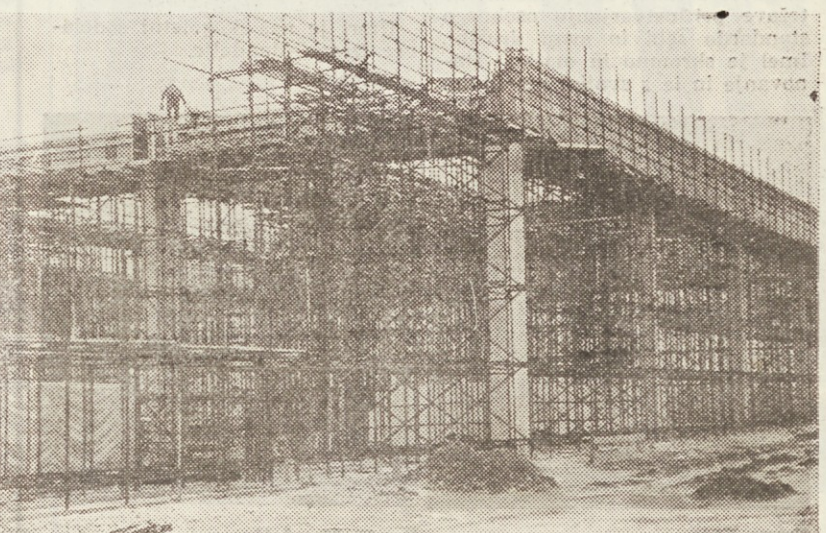
Drugo gradbišče, ki smo ga obiskali, je ob cesti, ki pelje proti Ljubljani. To je gradnja osnovne šole. Dela na III. fazi se bližajo že h koncu. En del objekta je, praktično že pod streho (kar je pravzaprav že ena tretjina objekta). Če ne bo zelo ostre zime, si obetajo, da bo

do konca februarja celoten objekt pod streho. Zaenkrat jih moti mraz, ker zaradi njega ne morejo betonirati tanjših konstrukcij. Tudi na tem

gradbišču so imeli težave zaradi redukcije toka. Prej smo omenili, da gredo dela na III. fazi h koncu, v resnici pa je to tudi že četrta faza, saj so vse instalacije vgrajene v stene. Na tem gradbišču sedaj dela okoli 40 ljudi in če bo šlo vse po sreči, bo objekt končan in predan do konca julija 1974.



Do konca februarja bo osnovna šola na Otoku III pod streho



Te dni končujejo prva dva dela hale »Kovintehne« v Celju

Informiranost naših zaposlenih

Na gradbišču osnovne šole Otok III smo našli Antona Mariča in ga povprašali, kako je informiran o dogajanjih v svoji TOCDZ in v celotnem podjetju. Povedal nam je:

»V Gradisu sem že devet let, sedaj delam kot KV tesar. Doma sem blizu Dervente v BiH. S problematiko podjetja se seznanim največ preko Gradisovega vestnika. Tam lahko preberem najvažnejše stvari, ki se zgodijo v našem podjetju. Lahko pa rečem, da je premalo pisanja o nas delavcih. V posameznih enotah, na primer pri nas, bi lahko bilo več sestankov, na katerih bi nam odgovorni povedali kaj več o problemih v TOCDZ. Sedaj so taki sestanki enkrat ali največ dvakrat na leto in kako naj potem enakovredno sodelujemo pri upravljanju podjetja?



Anton Marič

Pet poglobitvenih točk

Zdravstveno in socialno varstvo v podjetju je naredilo svoj plan dela, ki naj bi temeljil na načelih socialnega dela. V okviru tega programa je tudi delokrog socialnega delavca. Delokrog se sestoji iz petih poglobitvenih točk.

Prvo je sprejem in uvažanje novih delavcev ki prihajajo v delovno organizacijo.

V drugi točki so naloge pri reševanju problemov, ki izhajajo iz delovne situacije. To so predvsem nezadovoljstvo pri delu, medsebojni odnosi, fluktuacija in absentizem ter nesreče pri delu, delovni pogoji in poklicna obolenja.

Pri tretji točki so uvrščeni problemi, ki so povezani z delovno storilnostjo. V tem okviru je delokrog socialnega delavca predvsem reševanje stanovanjske problematike, prehrane, prevozi (prihodi na delo), rekreacija in družinska problematika.

Pod četrto točko se obravnavajo problemi posameznih kategorij delavcev, pod katerimi razumemo invalide osebe, delavci z zmanjšano delovno storilnostjo, mladina, žene (matere, nosečnice, samohranilke), bolniki (zdravstveno ogroženi z daljšo odsotnostjo), ter upokojeanci, za

katero se organizirajo prireditve in spominske slovesnosti.

V zadnji točki delokroga socialnega delavca v podjetju je predvsem upoštevanje dela pri reševanju osebnih problemov delavcev. Največ naj bi se delalo na področju družinske problematike, pomoč pri vključitvi novih delavcev, ki so prišli iz kmečkega okolja v mestno industrijsko okolje. Problem alkoholizma, moralne ohlapnosti ter kriminalitete.

Večina tega delokroga socialnega delavca je v sodelovanju z ostalimi službami in organi podjetja, ki so pristojni pri odločanju v posameznih primerih. Veliko dela ima socialni delavec v komisijah, ki pripravljajo material za urejanje problemov v delovni organizaciji. Material se pripravlja za sprejem in obravnavo na delavskem svetu podjetja. Prav tako sam lahko sodeluje v delavskem svetu kot svetovalec pri pomembnih odločitvah s področja kadrovske politike podjetja.

Dominik Murn

Francu Frasu v slovo

Pretrlesla nas je žalostna vest, da nas je zapustil veliko prezgodaj naš dolgoletni tovariš Franc Fras.

Ko stojimo ob njegovem zadnjem domu in se z žalostjo v srcu poslavljamo od njega, se spomnimo nazaj na njegovo delo, ki ga je v zadovoljstvo vseh najboljše opravljal, obenem pa s svojimi izkušnjami pri delu bil vedno učitelj mlajšega kadra.

Takoj po osvoboditvi je stopil v vrste našega kolektiva pri obnovi in nadaljeval delo pri našem podjetju vse do upokojitve 1969 leta kot mehanik in šofer. Usposobil je prvi voznik park v Mariboru, da smo lahko začeli delo na obnovi porušene domovine. Izhajal je iz kmečke družine in že v mladosti je občutil težo dela, ki ga je utrdilo, da je zdržal vse težave pri ustvarjanju osebnega standarda sebi in svoji družini. Imel je skromno in majhno stanovanje in le s svojim marljivim

in poštenim delom si je zgradil potem svoj lastni dom, v katerem naj bi mirno živel v letih svojega pokoja. Vendar ga je prerana smrt odtrgala od njegove družine, za katero je vedno dobro skrbel. S svojim skromnim dohodkom in s pomočjo svoje soproge je izsolal tri otroke, ki so sedaj vsi v poštenem poklicu.

V dobrem spominu ga bo zaradi njegove plemenitosti in dobrote ohranila njegova družina, prijatelji, sotovariši in celotni kolektiv Gradisa. Za vse storjeno v življenju mu izrekamo najlepšo zahvalo, njegovi družini pa izrekamo globoko sožalje.

Naj mu bo lahka slovenska zemlja.

Kolektiv SPO in celotnega Gradisa

Ob zaključku redakcije smo izvedeli da je umrl ...

Umrli je naš dolgoletni sodelavec Drago Mandeljc.

Slava mu!



Franc Fras



Drago Mandeljc

Jesen - zima in promet

Ze iz naslova lahko razberemo, da je cestni promet na pragu zimskih težav. Ze v jesenskem prehodnem obdobju in pred vrati najhujših prometnih nevarnosti za vsakogar smo se znašli pred težko nalogo, kako premagati prihajajoče nevarnosti, ki nam jih nastavlja zima in z njo vse skrite cestne pasti. Seveda, da mislimo na mrzle dni, ki prinašajo s seboj meglo, sneg, brozgo, poledico, burjo in zelo malo sonca in suhih cest.

Da so te vremenske razmere zares take, gotovo vsi vemo, toda nanje smo hoteli opozoriti iz posebnih razlogov. Iz razlogov varnosti povsod, kjerkoli in kamorkoli se znajdemo na cesti — kot pešci, vozniki ali potniki. Tako je, na cesti nismo nikoli varni. V takem vremenu in na gladkih cestah ter v megli še manj.

Naj se zdi tale uvod v »prometno zimo« še tako neverjeten pa vendarle je resničen. Vsakoletne izkušnje, promet kakršen je sedaj in statistika prometnih nesreč, spremljevalka vsakodnevnih dogodkov na cestah, vse to enako govori, da tudi letos ne bo drugače kot je bilo lani, predlanskim ... Nasprotno, vse bolj polne ceste, tudi v tem času kažejo, da se lahko zgodi nekaj, kar se doslej še ni, to da se lahko zgodi prometna nesreča še bolj pogosto kot doslej. Slabo vreme in zima sta neizprosna sovražnika prometa. Treba bo pač zbrati dovolj pametne razsodnosti, da ne bomo klonili v trenutku, ko bo stanje najbolj kočljivo in kritično, in tudi tedaj ne, ko bo vladalo navidezno prometno zatišje. Na naši poti od doma do službe zjutraj in povratek popoldne, sploh pa ponoči je na cestah vse prej kot prijetno, varnosti pa komaj toliko da jo ocenimo z »minimumom«. Ponekod jo ni niti za toliko in tam je s prometom konec vse dotlej, dokler vmes ne poseže cestna tehnika, ki bo storila, kar se storiti da. Toda ne zanašajmo se na druge. Za lastno varnost smo dolžni poskrbeti najprej sami. Pa pogledjmo ali se potrudimo, da bi to tudi storili ali vsaj poskušali storiti?

Od doma v službo se odpravljamo zjutraj še zaspani, morda še utrujeni od prejšnjega dne. Od doma odhajamo kot pešci, avtomobilisti ali kot potniki avtobusa oziroma železnice. Vseeno. V megli, na poledici in v snegu pa to ni tako preprosto.

— Pešci! Se niste odpravili v doma morda kakšno minuto bolj pozno kot običajno? Se vam mudi? Seveda se vam! Kdo pa danes želi zamujati službo. Nihče! Zato hitite. To vemo vsi. Hiteti tam, kjer

ni nevarnosti je prav. Ampak hiteti tam, kjer je nevarnost, pomeni lahko prometno nesrečo, tako kakršnih je ob tem času in ob takih okoliščinah toliko, da lahko računamo nanjo tudi mi, če se nam bo tako neprevidno mudilo tudi v bodoče.

— Kolesarji! Ne gre drugače kot s kolesom? Ne, ne gre. Seveda ste med redkimi in najbolj vztrajnimi na dveh kolesih. Toda verjemite nam, tako nevarna vožnja po snegu in ledu ne ostane dolgo brez posledic.

— Vozniki koles s pomožnim motorjem, mopedisti! Tudi vas je na cestah precej. Tehnika napreduje. Zimske gume in verige ne pridejo v poštev. Torej pomagajte si kakor si morete. Vendar z glavo skozi zid se ne da. Če cesta ni sposobna za promet, pustite vozilo doma.

— Avtomobilisti! V udobnem, pa tudi če ne, ampak v toplem avtomobilu potovati v službo in domov je lepo. Čas je zlato, zato hitimo. Tako misli marsikatera zaspana ali utrujena glava za volanom. Vendar pozor, »Na cesti nisi sam!« pravi staro, stokrat preizkušeno geslo. Če ne bi bilo tako res, bi ga ovrgli, pa ga še niso. Seveda nisi sam! Kaj pa tisti, ki smo jih omenjali in »ogledali« pred vami? Tudi tisti imajo svoj (čeprav skromen) prostor na cesti.

— Je še kdo, ki ga nismo obravnavali? Ne, ni ga, kajti po česti se lahko samo vozimo ali po njej peščimo.

Vsi imamo enake želje, pojdemo zdama in prihajamo domov brez cestnih nevarnosti. Zelimo, da smo v službi točni, da storimo to kar moremo in to kar se od nas pričakuje, da si z delom večamo kos kruha. Zdama in domov hodimo že tako navajeno, tako podzavestno merimo vsakdanjo pot, da na prometne nevarnosti včasih enostavno pozabljam. Ta naša popotna vsakdanost združena z mrazom in zimo v pravem pomenu besede, nas lahko tu pa tam spelje v korak ali trenutek nepremišljene odločitve, ki pomeni nesrečni konec.

Zima ima skrite nevarnosti, ki zahtevajo svoje prej, preden se sploh zavedamo za kaj gre. Dovolj je nekaj metrov poledenele ceste ali napačni pogled v desno, namesto v levo in že je tu zopet nesreča. Smo šele na začetku prometnih težav tega časa. Pripravimo se nanje, preden se sploh zavemo, kaj smo storili napak.

Marjan Metljak

Urad za promet, Trdinova 10, Ljubljana

4 tesarji za popravilo samokoln.c



Juliano Martinis

Juliano Martinis - 50 letnik

V ljubljanskih Kovinskih obratih je že 25. leto zaposlen Juliano Martinis, doma iz Udin v Italiji. V Gradisu je prišel kot delavec, nato pa se je izučil za električarja. V vseh teh letih službovanja v našem podjetju je obiskal marsikatero gradbišče na terenu, pravzaprav je do zadnjih let večino dni preživel na zunanjih deloviščih. Bil je v Mariboru, Šoštanju in med drugim tudi v Skopju po potresu.

Danes dela na Šmartinski cesti in poskrbel je tudi že za naslednika pri Gradisu: njegov sin namreč dela v našem podjetju. Razen tega sina ima še dva in hčerko. Do pred kratkim se je vseh šest članov družine stikalo v majhnem stanovanju, sedaj pa ima rešen tudi ta problem, saj je dobil od občine trisobno stanovanje. Ko smo ga vprašali, če že kaj misli na upokojitve, je dejal, da ne, saj potrebuje še dosti delovnih let pa tudi če bi jih imel že dovolj, ne bi mogel pustiti službe. Delal bo dokler bo mogel.

Za lep jubilej mu vsi čestitamo!



Anton Horvat

Anton Horvat: »Moje prvo delovno mesto pri Gradisu je bilo za Bežigradam, potem pa sem delal pri gradnji stolpnice, toplotne in podobnega. Med tistimi prvimi gradbišči je bilo tudi delovišče v Ankaranu, ko smo postavljali počitniški dom. Takrat pravzaprav sploh še nismo vedeli ali bo naš — slovenski ali pa ga bomo izgubili, ker je bilo tam v tistem času še svobodno tržaško ozemlje. V zadnjih letih sem bil še enkrat blizu morja, ko smo gradili Portorož.

Ko sem prišel h Gradisu, sem bil delavec, v naslednjih letih pa sem postal kvalificiran zidar. Ko se spomnim nazaj, vidim, da je danes neprimerno boljše. Včasih ni bilo na voljo mehanizacije, imeli smo 4 tesarje, ki niso delali drugega, kot popravljali samokolnice (pa jim tega dela ni nikoli zmanjkalo). Tudi

menze, kjer smo se hranili, so bile slabe. Drugače pa je bilo dela dosti, tudi za 12 ur na dan. Danes je seveda drugače. V Gradisu se dobro počutim in tudi ostali moji, saj smo kar cela družina tu zaposleni: žena, sin in jaz.

Strokovni izpiti

Dne 27. novembra 1973 je Skupščina SR Slovenije sprejela zakon o graditvi objektov, ki bo stopil v veljavo devet dni po objavi v Uradnem listu SRS, kar bo predvidoma okoli 15. decembra t. l.

Po določilih novega zakona morajo imeti strokovni izpit delavci, ki izdelujejo tehnično dokumentacijo, izvršujejo kontrole nad njo, odgovorni vodje del in nadzorni organ nad deli. Odgovorni vodjo del pa je lahko v mejah svoje strokovne izobrazbe diplomirani inženir, inženir in diplomirani tehnik.

Na vprašanje, do kdaj bo delovala sedanja ureditev strokovnih izpitov, ker je uzakonjeno, da bo program in način opravljanja strokovnih izpitov urejen z družbenim dogovorom, vam sporočamo, da bo sedanja izpitna komisija sprejemala vloge do uveljavitve zakona o graditvi objektov.

Izpitni termini v 1974. letu so naslednji:

	pismeni del	ustmeni del
I	12. I.	22., 23., 24. I.
II	9. II.	19., 20., 21., II.
III	9. III.	19., 20., 21., III.

Dr. Orožen Milan

Ljubljanski kovinarji zmagali na kvizu

V svojem programu dela si je Gradisova mladina zastavila med drugim tudi nalogo, da bo mlade usposobila in pripravila za večje sodelovanje v upravljanju podjetja. Če pogledamo namreč naše odbore, svete, komisije itd., smo v njih do sedaj našli zelo malo mladih. Večkrat smo se vpraševali mi mladi in tudi ostali starejši člani kolektiva, kaj je temu vzrok. Ali so mladi res tako nezainteresirani ali pa jih starejši ne znajo pritegniti medse in še huje — jim ne zaupajo. Končne prave ugotovitve nismo našli ne eni ne drugi, prav gotovo pa je eden od vzrokov za tako stanje tudi nezadostna seznanjenost mladih z dogajanjem v podjetju in samim ustrojem podjetja. Pa smo sklenili, da bomo to neseznanjenost zmanjšali, če že ne čisto odpravili, kakšen pa bo način za to, je bilo prepuščeno posameznim aktivom mladine, saj vsak sam najbolj ve, kaj bi bilo zanj najbolj primerno. Večina se jih je odločila za predavanja, na katerih naj bi mladi izvedeli vsaj tisto glavno o podjetju. V okviru celotne mladinske organizacije pa smo se dogovorili, da bomo pripravili kviz znanja o Gradisu.

Kviz je v letošnjem letu pripravil mladinski aktiv centrale. Sicer smo se domenili, da bodo na njem sodelovali vsi mladinski aktivni podjetja, vendar so eni iz teh, drugi pa iz drugih razlogov omagali že pred začetkom, tako da se je 7. decembra zbralo v Ljubljani le 6 ekip iz mladinskih aktivov: Jesenice, KO Ljubljana, Nizke gradnje, Celje, Pavne na Koroškem in KO + GV Maribor. Vsi aktivni

so dobili predhodno učni material, snov pa je obsegala tri večja področja:

- zgradovina Gradisa
- ustroj Gradisa
- gospodarjenje Gradisa.

Ker je letos bil kviz prirejen prvič, je bila temu primerna tudi kvaliteta, vendar moramo med tistimi dobrimi lastnostmi poudariti prav gotovo namen te akcije: pokazati, da mladina našega Gradisa ni nezainteresirana za delo in da lahko marsikaj naredimo tudi v podjetju, ki je raztreseno po celi Sloveniji.

Kviz je poskrbel tudi za napet in učinkovit zaključek: ekipi KO Ljubljana in KO + GV Maribor nikakor nista mogli najti zmagovalca, saj sta obe enako dobro odgovarjali vse dotlej, dokler niso ostala le še tri izmed dodatnih vprašanj, ta pa so potem odločila zmagovalca kviza — Ekipa MA Kovinskih obratov iz Ljubljane. Drugi so torej bili Mariborčani, tretji Jeseničani, četrto in peto mesto pa si delita Celje in Nizke gradnje. Zadnji so bili mladinci enote Ravne na Koroškem.

Naši mladi so prišli na kviz kar dobro pripravljeni. Žal pa so imeli premalo gledalcev in poslušalcev, ki bi jih bodrili, saj so izmed vseh povabljenih kvizu prisostvovali le sindikalni predstavniki enot Jesenice in Celja ter izvršnega odbora sindikalne organizacije, od ostalih pa le ing. Branko Vasle, direktor APS. Upamo, da nam bodo ob naslednji taki večji akciji tudi posvetili več pozornosti (da ne bo ostalo spet vse pri obljubah).

Nada Gašpir

Novosti iz mladinskih aktivov

Nizke gradnje: Mladinci na gradbišču v Žitah bodo znova poizkušali organizirati tečaj slovenskega jezika. Že nekajkrat so namreč tisti mladi, ki so doma v drugih republikah, izrazili željo, da bi jim kako pomagali pri učenju našega jezika.

Nizke gradnje: Kot veste, se je v zadnjem času organiziranost mladine bistveno prenovila. O teh spremembah je mladim v Nizkih gradnjah spregovoril Miro Maksimović. Mladinski aktivni se bodo formirali v vseh TOZD, imenovali pa se bodo »Aktiv mladih delavcev«. Z ozirom na odstotek zaposlenih mladincev bodo zastopani tudi v predsedstvu sindikata.

Dom učencev Nove Jarše: V tem mladinskemu aktivu so napravili

predračun za svoje delo v naslednjem letu. Delo so razdelili na šest področij: skrb za učni uspeh, za tekoča materialna vprašanja v domu, za vzdrževanje higiene in vzgoje, za idejno-vzgojno delo, za kulturno-prosvetno dejavnost in skrb za športno udejstvovanje. Največ denarja so planirali za predavanja o družbenopolitičnih temah in za razne specializirane dejavnosti, nekaj ga bo treba pa oddvojiti tudi za športne rekvizite.

Centrala: Mladina na centrali bo med svojimi člani poiskala mlade, ki zaslužijo, da jih sprejmejo v Zvezo komunistov. V osnovni organizaciji ZK na centrali sta namreč le dva člana, ki sta mlajša od 25 let.

Najmlajši - pa med najbolj pridnimi

Ko smo obiskali gradbišče GE Ljubljana na Ježici, nam je delovodja dejal, da bi lahko včasih napisali tudi kaj o mladini, ki se odli-

kujejo z delom, ne samo o objektihi. Povedal nam je, da imajo pri njih na gradbišču mladega fanta, ki je pravzaprav tudi najmlajši, pri delu pa ne zaostaja za ostalimi. Tako smo seveda želeli spoznati tega fanta, ko so ga tako hvalili.

Ilija Simić je star sedemnajst let in v pogovoru je zelo skromen, tako da je bilo treba vse »informacije« kar vleči iz njega:

— Koliko časa si že pri Gradisu?

— Sedaj sem komaj tri mesece tukaj.

— Pa te kaj moti, da si najmlajši?

— Ne, včasih se kdo kaj pošali, drugače pa se z vsemi dobro razumem.

— Kako pa ti je drugače všeč v Gradisu?

— Mislim, da ni slabo in sem se res že kar privadil. Delo mi je všeč in sedaj bom šel na tečaj za polkvalificiranega železokrivca.

— Te ta poklic veseli?

— Ja, zelo. Potrdil se bom, da bom kasneje lahko šel delati tudi izpit za kvalifikacijo, ker bi zelo rad postal kvalificiran železokrivec.



Ilija Simić

Delovna akcija je bila uspešna

V prejšnji številki smo pisali, da so se mladinci na Ravnah zatrdno odločili, da bodo izvedli delovno akcijo na bloku malih stanovanj. Akcija je res bila, mladi udarniki pa je bilo kar 25. Delalo se je kot za stavo in toliko dobre volje, kot so jo kazali mladi gradbinci, že dolgo nismo videli na kakšnem našem delovišču. Ko je bila akcija končana, ni nihče tarnal, da je utrujen, ampak so družno sklenili, da bodo namenili še kakšen prost dan takemu delu.

Ravenski mladinci pa niso zamenjali tudi ostale delovne naloge, ki so si jih zastavili na predzadnjem sestanku. Se vedno je ena najpomembnejših nalog priprava za sprejem novih članov v ZK. O tem so precej razpravljali zadnje čase, na zadnjem sestanku pa jim je nekaj vspodbudnih besed povedal tudi direktor GE Ravne Tone Zaletelj. Prepričan je, da je med mladimi dovolj kandidatov za včlanitev v ZK, volj jih je poiskati in predlagati za sprejem. V njihovi osnovni organizaciji imajo namreč 17 komunistov, vendar je večina teh starejših od 30 let. Mladi so se strinjali z mislijo, da bi bilo treba popolniti mesta v ZK z mladimi člani. Z večjo prisotnostjo teh bi lahko tudi sami posredovali svoje probleme in tako pripomogli k njihovu hitrejšemu reševanju. Za vse tiste, ki bi želeli vstopiti v ZK, bi naj priredili seminar, ki bi pomagal mladim do pravilne odločitve.

Prav tako kot ZK bomo morali tudi samoupravne organe popolniti

mladimi člani. Idealna priložnost za to je bila sedaj, ko so se volili novi člani v delavske svete.

Ker se mladina v svojem prostem času največ ukvarja s športom, bo treba urediti pogoje za njegov razvoj tudi med ravenskimi mladinci. Ker nimajo na voljo igrišč, bodo poskusili s prostorom, ki je sicer last kmetijske zadruge, vendar ne-

izkoriščen. Tam naj bi z udarniškim delom in s sredstvi TOZD Ravne uredili primerna igrišča. V ta namen so izvolili tudi športnega referenta, ki naj bi skrbel za oživitve športne dejavnosti in vsega, kar je z njo v zvezi: Branka Urnauta. Za posamezne športne panoge so mu določili še pomočnike.

N. G.

Želimo več mladih v ZK

Čas ob novem letu je lepa priložnost, ko lahko pogledamo nazaj, kaj smo v zadnjem letu naredili in kaj nam je še ostalo za naslednje. Tudi celjski komunisti so v zadnjem mesecu na svoji konferenci pretehtali svoje uspehe, obenem pa so si zastavili tudi naloge za naprej. O njih smo se pogovarjali z bivšim sekretarjem OO ZK Rudijem Kranjcem in sedanjim — Friderikom Klšem. Tako sta povedala: »Svoji akcijski program smo razdelili na več delovnih področij: na gospodarske probleme, idejno politično usposabljanje, uvajanje ustavnih dopolnil, kadrovske politike in povečanje angažiranosti članov ZK. Če si po bližje ogledamo prvo področje, potem lahko naloge strnemo na uveljavljanje načel stabilizacijskega programa in prizadevanje za zmanjšanje režijskih stroškov, obenem pa moramo napraviti prosto pot delavski kontroli.

Na področju idejno-političnega usposabljanja je najvažnejša naloga ta, da bi mlade komuniste bolj angažirali pri delu in sicer preko raznih seminarjev in predavanj, vse to pa seveda ob naših finančnih možnostih.

Pri uvajanju ustavnih dopolnil nam je med najvažnejšimi nalogami uvedba delavske kontrole. Nasploh se to področje dela prepleta s že omenjenim področjem, ki stremi za reševanjem gospodarskih problemov.

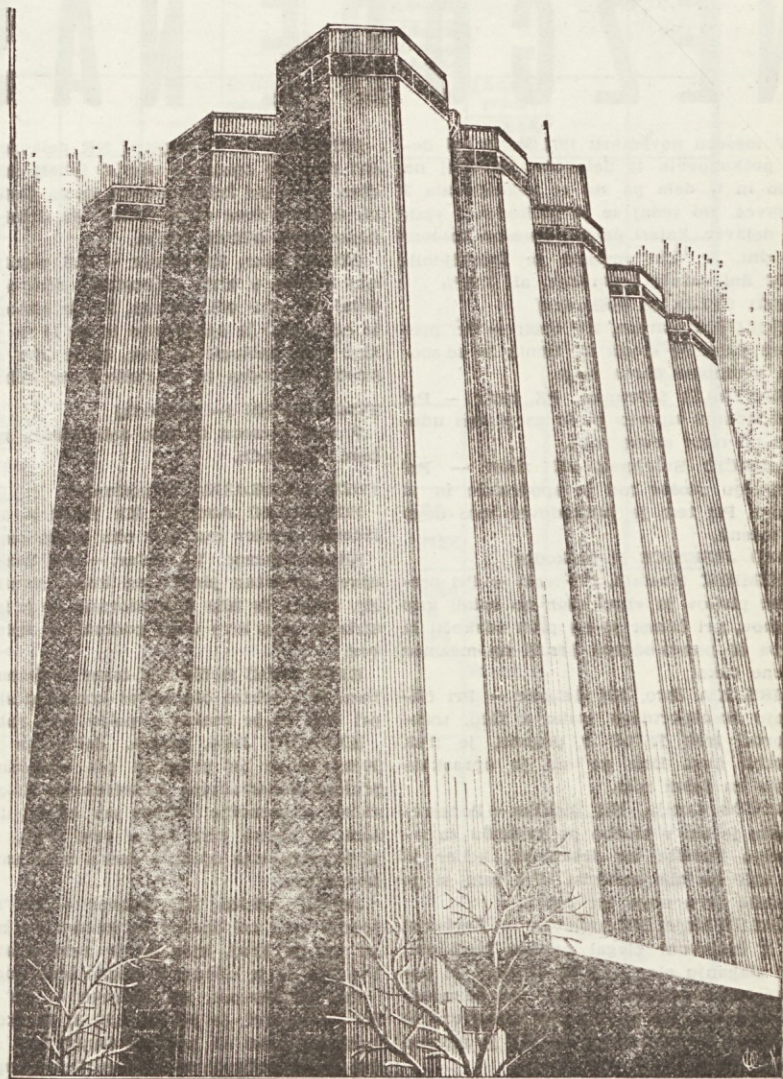
Pri vsem tem delu se zavedamo, da brez mladih v naši organizaciji ne bomo mogli reševati teh nalog, zato bomo morali odslej posvečati več pozornosti sodelovanju z Zvezo mladine in iz te organizacije črpati nove moči za naš krog. Zavedamo pa se tudi, da bomo kaj naredili le s kvaliteto svojih članov, ne pa kvantiteto.

Sestanke bomo morali uvesti na določen dan — redno, da ne bo nesporazumov, določiti pa moramo tudi možnost za izredne sestanke, v katere bi aktivno vključili tudi različne predavatelje. Ti bi nam na zelo kratek in jedrat način predstavili določeno aktualno temo in kasneje vodili razpravo. Novi sekretariat bo ob naslednji priložnosti določil ljudi, ki bodo zadolženi za izvedbo vseh nalog in določil tudi rok izvršitve.

Gradisov vestnik

»Gradisov vestnik« izdaja delavski svet podjetja Gradis. Ureja ga uredniški odbor. Odgovorni urednik Lojze Cepuš. Tiska tiskarna »Toneta Tomšiča« v Ljubljani. — Izhaja mesečno

Gradisov album



Direktor KO Ljubljana Joško Repše pozdravlja prisotne na proslavi v Zaječi Dobravi

Oživljena rekreacija na centrali

Osnovna organizacija sindikata skupnih služb je pred novoletnimi prazniki v okviru športne rekreacije delavcev organizirala prvenstvo skupnih služb in biroja v namiznem tenisu. Ze po številu prijavljenih tekmovalcev je bilo sklepati, da je akcija pravilno zastavljena in da si delovni ljudje želijo tovrstne rekreacije. Omembe vredno je predvsem to, da so se prijavi predvsem starejši, medtem ko pri mlajših kadrih ni prevelikega zanimanja za namizni tenis razen pri učencih.

Tekmovanja bodo potekala kar ves teden, tako da bo vsak lahko meril moči z več tekmovalci. Prvi dve skupini sta že končali tekmovanje.

Pri moških sta se v finale uvrstila Janez Svajger in Tone Martinšek, pri ženskah pa Ljuba Tome in Marija Knafelj. Tekmovanje poteka namreč po skupinah, kjer igrajo tekmovalci vsak z vsakim. Zmagovalec skupine pa se uvrsti v finale, kjer se bodo pomerili za naslov prvaka. Zaradi večjega zanimanja se je sindikat odločil, da tekmujejo lahko le neregistrirani igralci, kar daje še posebno draž tekmovalstvu.

O rezultatih tekmovalstva bomo pisali v prihodnji številki.

Pri tem velja poudariti, da bo v prihodnje tudi prvenstvo v šahu, v okviru akcije TRIM pa izlet na Češko kočo.

mk

KEGLJANJE

Tudi amaterji uspešni

V organizaciji MZTK (Mestna zveza za telesno kulturo) — odbora za rekreacijo je bilo prvo sindikalno tekmovalstvo v kegljanju. Sodelovalo je 58 moških in 17 ženskih ekip. Tekmovali so od 13. 10. do 10. 11. 1973 ob sobotah. Gradis je sodeloval v moški in ženski konkurenci.

Gradisovo sindikalno ekipo so sestavljali igralci iz več ljubljanskih TOZD. Dosegli so naslednje rezultate:

Moška ekipa je osvojila drugo mesto z 2485 podrtimi keglji, posamezniki pa so kegljali takole: Kohne 445, Cedilnik 430, Milkovič 423 (vsi iz Železokrivnice); Belc 406, Curk 404 (iz KO Ljubljana) in Znidaršič 377 iz centrale.

Ženska ekipa (Erjavčeva in Duhovnikova iz GV Ljubljana, Fartkova iz centrale) se je uvrstila med prvih deset najboljših, njena članica Erjavčeva pa se je uvrstila v posamični konkurenci med prvih pet najboljših.

Kriterij za skupno uvrstitev moške in ženske ekipe posameznega podjetja je bil seštevek podrtih kegljev obeh ekip. Po tem kriteriju je osvojil Gradis prvo mesto z 2939 podrtimi keglji pred Figovcem z 2916, Iskra-Commercem z 2776 itd.

Naši vojaki pišejo

Za novo leto 1974 vam vsem pošiljam iskrene čestitke, obenem pa se zahvaljujem za redno pošiljanje Gradisovega vestnika, ki ga zelo rad berem.

Jože Mihelič
Titovo Užice



Fuad Kadirić



Predsednik delavskega sveta Leopold Illovar je na slavnostni seji podelil nagrade



Podeljene so bile Gradisove nagrade in na sliki so naši nagrajenci



Alojz Založnik prejema nagrado

Vsak mesec težko čakam Gradisov vestnik, saj me zelo zanima, kaj se dogaja v Gradisu, še posebej pa v celjski enoti. Ob tej priliki se zahvaljujem vsem vodilnim te enote, še posebej pa Ivanu Koscu in Francu Škrabarju za lep odnos v času mojega dela. V podjetju sem bil PK tesar, sedaj pa sem v vojski v Beogradu, kjer vozim nakladač. Rad bi, da bi tudi potem, ko bom prišel iz vojske, vozil pri vas nakladač ali buldozer; sicer pa bom vseeno prišel takoj po odsluženju vojske k vam v službo.

Kadirić Fuad
V. p. 6633-6
11002 BEOGRAD

NAGRADNA KRIZANKA

Ko boste križanko rešili, jo izrežite in jo pošljite na naslov: Uredništvo "Gradisov vestnik", 61000 Ljubljana, Korytkova ul. 2. Pri zrebanju bomo upoštevali pravilne rešitve, ki jih bomo prejeli do 1. februarja 1974. Na kuverto pripišite "Nagrada križanka".

Med reševalce, ki bodo križanko pravilno rešili, bomo z žrebom razdelili tri nagrade:

- | | |
|------------|---------|
| 1. nagrada | 100 din |
| 2. nagrada | 50 din |
| 3. nagrada | 30 din |

Pri reševanju vam želimo veliko veselja in mnogo sreče pri žrebu!

NEZGODE NAS OPOZARJAJO

V mesecu novembru 1973 se je pri delu poškodovalo 41 delavcev, na poti na delo in iz dela pa sta se poškodovala 2 delavca. Do sedaj se je poškodoval vsak 14. delavec, kateri pa je povprečno boloval 17 dni. V tem mesecu je izgubljenih 7.752 dni zaradi bolovanja, ali 7,58 %.

TOZD CELJE (3 poškodbe)

GOLUBIČ Marjan, KV tesar — Pri prenosu tirnice je stopil na žičnik in se zbodol v stopalo desne noge.

KAŠTRATI Sulejman, PK tesar — Pri razkladanju siporex plošč ga je ena udarila po rami desne roke.

MEMČIČ Sulejman, PU zidar — Pri opaženju plošče mu je spodrsnilo in je padel. Pri tem je poškodoval levo nogo v kolenu.

TOZD JESENICE (7 poškodb)

HEMIDIČ Mustafa, PU tesar — Pri prenosu plohov je vrgel ploho na ostali kup plohov, pri čemer je en ploho odskočil iz kupa in ponesrečenca udaril na mezinček desne roke.

HRNJICA Ibro, NK delavec — Pri čiščenju transportnega traku z žico, transportni trak je bil v pogonu, je trak zgrabil žico, žica pa mu je opraskala prste na desni roki.

BEGUŠ Lucija, NK čistilka — Ponesrečenka je šla v službo po prehodu za trgovino Fužinar na Jesenicah, koder jo je zbil na tla motorist. Pri tem si je zlomila levo nogo ter rebra.

SALIHI Muje, NK delavec — Zerjavist je z žerjavom zlagal opazne elemente. Pri zlaganju elementa na element je ponesrečenec podložil komad lesa na spodnji element. Ko je odpenjal žično vrvi je podložni les premaknil ter mu je stisnilo desno dlan.

HASICIČ Latif, KV tesar — Pri montaži opaža za preklado mu je padla deska na mezinček desne roke in mu poškodovala noht.

MUHAREMOVIČ Ibrišim, NK delavec — Pri montaži opaža je zabijal žebelj. Kladivo se je od žeblija odbilo in ga zadelo na kazalec leve roke, katero je držal v neposredni bližini žeblija.

GRGIČ Jozo, KV miner — Pri razbijanju betona v kleti računskega centra je delal na odru viš. 180 cm. Ko je sestopal iz odra, mu je spodrsnilo in se je iz višine 1 m naslonil na cev, ki je bila sestavni del odra in si poškodoval rebro.

TOZD KOPER (— poškodba)

V tem mesecu ni bilo zabeleženih nobenih poškodb.

TOZD LJUBLJANA (9 poškodb)

PONGRANČ Andrija, KV tesar — Pri izdelavi opažev mu je v oko padla smet.

SROL Vincenc, VK zidar — Pri zamenjavi salonitne plošče na krovu sanitarni, katera je bila poškodovana se je ista strla in je z levo nogo podrsal ob špirovec.

KESEROVIČ Refik, PK tesar — Imenovan je s sekuro obsekoval komad deske, pri tem se je vsekali v palec leve roke.

KAPARIČ Jože, gradb. delovodja — Nezgoda se je pripetila pri obračanju jeklene konstrukcije. Konstrukcijo so obračali s pomočjo naveze na bager. Pri tem je nastal zdrs žične vrvi tako, da je konstrukcija oplazila desno nogo imenovanemu.

JELČIČ Nikica, NK delavec — Pri čiščenju lesa od opažev je imenovan nosil les na kraj, kjer ga je nato očistil. Pri tem se je ubodel v stegno leve noge.

JELČIČ Dragan, NK delavec — Ko je šel po levstvi, je po ca. 1,50 m širokem hodniku zadel ob bet. zid (vogel bet. zidu) in si poškodoval koleno desne noge.

GASI Izet, nočni čuvaj — Pri prehodu čez gradbišče, kjer je imenovan zaposlen kot nočni čuvaj je padel in se ranil po obrazu.

CULIBRK Luka, NK delavec — Delal je pri izkopu za toplovodno kineto, koder mu je zaradi sipkega materiala padel kamen na roko in mu jo poškodoval.

BREGOVIČ Vinko, VK zidar — Pri pravi varnostne ograje mu je spodrsnilo na novo zapadlem snegu, tako da je padel. Pri tem je udaril z levo roko po deski, kateri je bil žebelj.

TOZD LJ. OKOLICA (4 poškodbe)

TURSUN Esad, PK tesar — Ko je opaževal ploščo se je pri zabijanju žičnikov udaril s kladivom po prstu.

MASIČ Hakija, PK železokrivec — Imenovan je pri manipuliranju armature na plošči v drugem nadst. v trenutku ko je žerjav dvignil arm. palice, vtaknil prst med palice, katere so mu poškodovale palec na levi roki.

KAPIC Bečir, NK delavec — Odbiral je še uporabne letve med odpadnim lesom ter je pri tem stopil na žebelj in si ranil stopalo.

KADIRIČ Mustafa, KV zidar — Sprejemal je na plošči v 5. nadst. palete s siporexom katere je dvigal žerjav. Pri enem od takih dvigov je breme na žerjavu zadelo pažni element, ki je stal v pokončni legi. Konzola, ki drži element v ravnotežju je zaradi udarca popustila in opažna tabla se je zrušila na delavca.

TOZD MARIBOR (6 poškodb)

KOVACIČ Stefan, PK tesar — Pri montaži cevnege odra je imenovan polagal plohe po etažah za določeno višino 2 m. Ploho mu je zdrsnil iz rok in mu poškodoval palec desne noge.

CIGLAR Mio, NK delavec — Pri izkopu grad. jame je s sodelavci nalagal v japonsar večji komad kamna ter si pri tem poškodoval mezinček na levi roki.

BOSILJ Jožek, NK delavec — Pri postavljanju sider v temelj za steno je odstranjeval razdelilno armaturo, katero je

prej prerezal na dele, nato jih s kladivom odbijal od nosilnih palic pri tem mu je odbiti del priletel v desno oko.

LAZAR Franjo, KV zidar — Na delovnem odru je na grobo ometaval palete. Nenadoma mu je spodrsnila noga, ker je bila na odru malta, pri tem pa mu je delec malte padel v oko.

CITUS Stefan, KV tesar — Pri prenašanju opažnih plošč je stopil na desko, v kateri je bil zabiti žebelj obrnjen navzgor, ter si ranil nogo.

SKERGET Anton, VK zidar — Pri demontaži cevnege odra viš. 2 m, je odvijal vzdolžno vez. Pri tem se ni prepričal, da je bila že odvijena spodnja vzdolžna vez. Okvir se je nagnil, imenovan je odskočil z viš. 2 m ter si poškodoval členek desne noge.

TOZD RAVNE (— poškodba)

V tem mesecu ni bilo zabeleženih nobenih poškodb.

TOZD NIZKE GRADNJE (2 poškodbi)

MUJIČ Zijad, NK delavec. Pri opaženju nosilca mu je ključ spodneslo in je padel iz opaža ter si poškodoval zapestji obeh rok.

ALICEHAJI Mensur, PK tesar — Pri spuščanju lesenih remenatov je padel in se udaril v zapestje desne roke.

TOZD KO LJUBLJANA (— poškodba)

V tem mesecu ni bilo zabeleženih nobenih poškodb.

TOZD KO MARIBOR (4 poškodbe)

FLAK Jože, VK delavec — Imenovan je z glavo udaril ob U profil, tako da je omahnil z nosilca, po katerem je hodil. Padel je na delavca v nižji etaži ter se od njega odbil na tla.

NARAT Edvard, Strojni ključavničar — Ko je hotel skupaj s sodelavci dvigniti eno stranic bobna, katera pa se je vsled prožnosti, ki je nastala pri uvijanju, raz-

pustila na večji premer tako padla, nje-mu na palec desne noge.

DRK Vlado, str. ključavničar — Imenovan je brusil končnik opaža z ročnim brusilnim strojem. Zaradi sklonjene drža stroja ni držal dovolj močno zato mu je ob dotiku stroj odbilo in ga zarezalo nad desnimi kolonom.

KRUŠNIK Ferdo, VK delavec — Pri pregledu podstavkov za PM 250 je imenovan stopil dva koraka nazaj ter padel čez varilni transformator. Pri padcu si je poškodoval desno nogo.

TOZD LIO ŠKOFJA LOKA (1 nezgoda)

TAVČAR Jurij, NK delavec — Pri čiščenju hodišča je stopil na desko, ki ni bila očiščena od žičnikov in se zbodol v levo stopalo.

TOZD OGP LJUBLJANA (1 nezgoda)

GORIČ Predrag, KV ključavničar — Imenovan je čelno brusil kovinsko cev na brusilni plošči. Ko je vrtel cev je udaril po zaščitnem pokrovu, le-ta pa ga je zadela po kazalcu leve roke in mu prerezal prvi členek.

TOZD SPO LJUBLJANA (2 poškodbi)

KRIŽNIK Jože, KV voznik — V trenutku, ko si je imenovan prišel sposoditi villčasti ključ k mehaniki, se je omenjeni nahajal med parkiranim kamionom — avtomikserjem in delovno mizo, je voznik tega avtomikserja na ukaz mehanika vključil motor, vozilo je poskoci-čilo naprej, ker je bilo v prestavi in pri tem stisnilo ponesrečenca k del. mizi.

STREKELJ Valentin KV sofer — Pri zapiranju stranic kesona je stopil na ostr-ro mrežo, ki je zelo elastična, ter si poškodoval desno nogo nad gležnjem.

TOZD ŽELEZOKRIVNICA (1 nezgoda)

MALINIČ Milan, NK delavec — Z zdaj-trka se je peljal na svoje del. mesto s kolesom. Zaradi mraza in megle je padel s kolesa in si poškodoval levo nogo.

Bojan Bambič

[illegible]

Kronika 1973

Tudi to leto je hitro minilo
s sabo dogodkov prineslo obilo,
pa je pošteno, da tu se zapiše,
ker brez analov kaj hitro se zbríše.

Eno gotovo velja zapisati,
da se množijo nam spet birokrati,
da ob številnih z besedo bogato
redko še najdeš nekoga z lopato.
Vendar bi to se še vse prebolelo,
ko bi nas drugo preveč ne skrbelo:
Vsak, ki »sedečki«
zdaj drgne si hlače,
misli rešiti probleme drugače,
svoje proglašja za vsem merodajno,
nudi, vsiljuje kot dobro in trajno.
Praksa pa često vse to demantira,
vsak dan nam nove probleme odpira,
mi pa potem si razbijamo glavo,
le s kompromisi si najdemo pravo!
Nauk iz te godlje zato naj bo tak:
Vsega poznati ne more pač vsak
in je rešitev samo sporazum
ki pa zahteva primeren pogum!

To ob začetku se naj konstatira,
ko se preteklost ponovno odpira,
ko se uspešnost odmerja in vaga
in perspektive iskati pomaga!
Da sporazum smo med TOZD-i sklenili
lahko kot velik uspeh bi cenili,
saj smo za ozke in razne poglede,
končno le našli enake besede.
Da potrdili bi to, smo se zbrali
in sporazum smo naš nov podpisali.
Jasno, podpis nam še ni garancija,
da se sedaj vse pravilno razvija,
mnogi so morda po tihem sanjali,
da so s tem aktom spremembe končali,
zraven pa pota bi stara ubrali,
novo pa v glavnem »pro forma«
priznali!

Ker se po novem vse v TOZD-u ustvarja
tam se bo zbralo obilo denarja,
vsak se počutil kot bajni bo Krez,
če ne prevzemal bi zraven obvez!
To pa so prava nam kaplja gorjupa,
ki bo pobrala iz lepega kupa
kar nam nekoč je reziža pokrila,
prave uspehe pri tem zameglila.
Kakšna za stroške naj bodo merila,
prve so spore v TOZD-ih rodila,
vsak bi obveze čimbolj zanemaril,
da bi velike uspehe ustvaril!
Res pa le ena obstaja resnica:
Kar boš zaslužil, je Tvoja pravica!

Kriza, inflacija, druge nadloge
že so prinesle dodatne tegobe,
manjše dobičke in manjši ostanek
na razpolago le boren prihranek.
Zraven začudo pa zmotne ideje,
da bo za plače ostalo kot preje,
da niso važni uspehi od dela,
da naj naprej gre delitev vesela!
Če pa se TOZD-i utapljajo v izgubi,
prav zagotovo, to krivi so drugi!

Kriza zato nam spomladi diktira
posel prevzeti kjerkoli se odpira,
tudi pri cenah ob suši ogromni
moramo biti preklemano skromni!
Take metode so nas založile,
zraven pa dosti problemov rodile,
manjši dobiček v blagajno se zgrinja,
da nam na slabše gre, nas opominja!

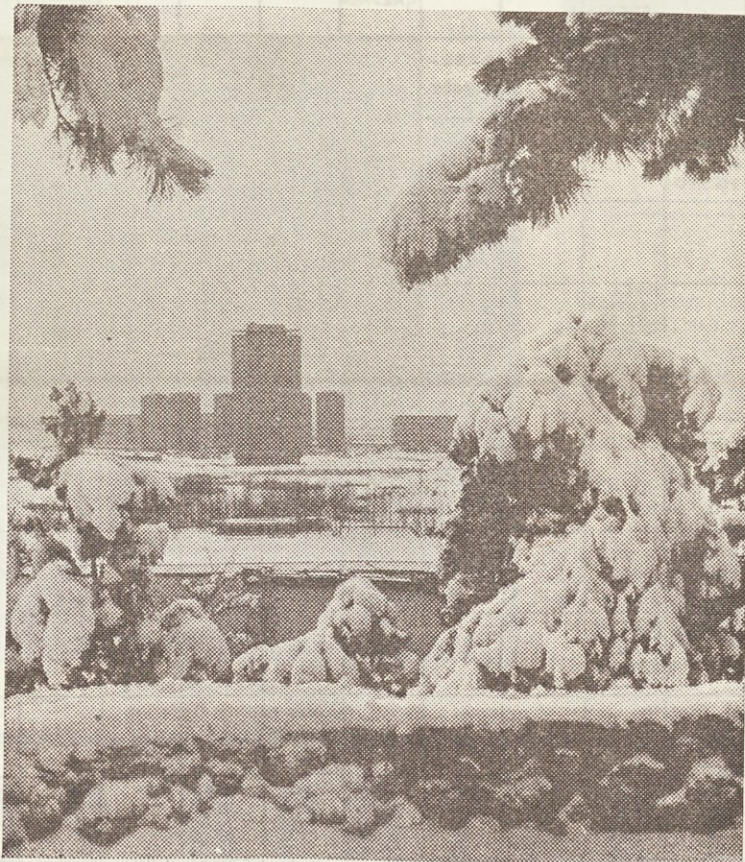
V takem za firme zaguljenem boju
dosti namenit je tudi razvoju!
Vsaka zdaj TOZD se za novim zgleduje,
vsaka o novih metodah modruje.
Vendar je treba le vedeti eno,
da nam rešitev ne daje nobeno,
dokler vsak TOZD le za sebe študira
zase načine si nove izbira!
Naša deviza zato mora biti:
Iste metode povsod porabiti!
To doprineslo bo največ uspehu
in pa napredku v gradbenem cehu!

Da produktivnost se hitro dviguje
kadar se stroje izdatno kupuje
stara resnica že vsem je poznana,
tudi v TOZD-ih je jasno dognana.
Vendar vsi vemo kako je težko
skupaj denarje zato!
Veden smo štiri milijarde nabrali,
nasecevar nekaj smo potrebovali!

Končno mašine smo le nakupili,
da s konkurenco bi lažje se bili,
zdaj pa naenkrat so novi problemi
s polno ostrino prisotni pred vsemi.
Kaj nam pomagajo stroji, naprave,
če v kolektivnih zasedbah ni prave,
če se nenadoma ugotovi,
da se brez kadra nov stroj ne vrtil!
To pa na kadrovec naše leti,
ker jih večina v pisarni sedi,
ker jim je v redu predvsem kartoteka

malo pa gledajo v tem na človeka!
Treba bo več in seveda iz hiše,
da se zasedba pravilna poišče!
Letos nam Nemčija težje posluje,
njihova kriza na nas se maščuje,
razne ukrepe sprovesti želijo,
da se odvisnih nekako znebijo!
Mi se ukrepov preveč ne bojimo,
ker še doma lahko vse zaposlimo,
vemo pa tudi: nobena se juha
vroča tako ne je — kakor se skuha.
Tudi za München vse težji so časi,
redko še kak naročnik se oglasi,
slabo plačujejo naše usluge
zraven pa kažejo vedno na druge.
Mi bomo skušali to prebroditi
pa iz izkušenj se kaj naučiti,
kajti, kot kažejo vse analize,
do konjunktura nas vodijo krize!

Ce inozemstvo visoko je v modi
z Velom dogovor gotovo sem sodi!
Smo se namučili preden vse klance
smo prehodili do zadnje instance,
končno začudo smo z naše strani
enkrat hitrejši kot v Rimu bili.
Ko smo formalnosti srečno končali
radi izdelke bi vsem pokazali,
tu pa nam vreme in tisoč stvari
naše napore prav resno kazi.
Ni še opreme, še ni navodila,
da proizvodnja bi končno shodila,
niti ni cene za naš proizvod,
ki na tržišču odmiral bi pot!



Maribor tudi študira tržišče
pota do kupcev uspešno si išče,
pa se poloti variante montaže
kamor bodočnost kar dobro že kaže.
Lotil se hal je, vse sam projektiral
zraven izkušnje bogate nabiral,
ko so zadrege ga v tem zalotile,
niso mu volje pri tem ohromile,
vztrajno odpravljal je mnoge težave,
danes prodaja izdelke kar prave!

V Loki tesarstvo, mizarstvo le malo
v naši bilanci lahko bi dodalo,
treba iskati bo nove načine,
da proizvodnja naprej se porine.
Pa so zamislili nove si stroje,
ki pri dobičku prinesli bi svoje.
Nam vsem je draga ta iniciativa,
ki nam neslutene možnosti skriva,
eno pri tem pa nas le še skrbi,
kdo bo dal hlode, da stvar ne »sfali«.

Zdaj stanovanja velika so nuja,
TOZD-om se novo področje ponuja,
pa smo sklenili vse naše moči
vreči na gradnjo, ki vsak jo želi!
Pridno začeli smo, dobro hiteli,
da bi pokazati nekaj imeli,
ko pa smo prve objekte prodali
naši računi so slabo kazali.
Zdaj pa se vprašamo, kakšno zdravilo
TOZD-e bi naše iz kaše rešilo?
Ali projekte velja spremeniti,
ali za skromnejše se odločiti,
ali pri cenah še nekaj dodati,
ali brez gradnje te vrste ostati?
Kdo bo odločil, kaj naj se stori,
to je vprašanje, ki v zraku lebdi!

Ko smo projekte enkrat omenili
tudi Biro naj bi ne pozabili!
Mnogo k uspehu je hiše prinesel
v mnogih zasnovah se dobro obnesel.
Vendar med TOZD-i pogosto se čuje,
da se nad njihovim delom huduje,
da so rešitve jim dostikrat drage,
da radi rokov nastajajo zgage,
da bo za vse, kar se nalog obeta,
zmanjkalo kadrov in tudi poleta.
Mi pa se vprašamo, kaj je storiti
da do primernih rešitev je priti!

Lani gradbince so hude nadloge
nujno pognale v nove naloge:
bolj kot kdajkoli se vse integrira
s tem si sigurnosti večje odpira.
Združeni v sklope, tako se obeta —
manj bo težav imel, več pa poleta,
lažje na trgu bo posle nabiral
tudi denarno samo profitiral.
Mi bolj ob strani smo v akciji stali
radi izkušenj od drugih bi zbrali,
zvedeli kaj prinese ta načela,
ali denarja več ali le dela.
To za bodoče nam bodi vodilo
kakšno v prihodnje se pot bo hodilo!

To kar doslej se je tukaj nabralo,
v glavnem probleme je naše kazalo,
to kar nas žuli in dnevno preganja,
kar ne pusti nam več mirnega spanja.
Nekaj pa vendar ob takem pregledu
naj se napiše o našem ugledu,
kakšne uspehe smo si priborili
pri konkurenci zavist prebudili!
Semkaj naštetih je — to je brez dvoma —
ko nam je Kraigherja dana diploma!
Tako priznanje kot prvi gradbinci
nismo dobili kot kakšni novinci,
kajti za tako visoko priznanje
znoja je treba in važno je znanje.
Mi smo ponosni ker to smo dobili,
še za napredek se bomo trudili!
Zraven za dobro in dolgo je vladlo
tudi naš glavni pridobil nagrado.

Tudi doma smo se končno zbudili
svojo nagrado si prvič delili,
GRADIS naj svoje najboljše ljudi
enkrat na leto posebej časti!
Tako priznanje — edini smo vsi —
naš naj Marinčič kot prvi dobi,
je komisija to vse proučila,
delo njegovo lepo ocenila!
Res je za hišo veliko že dal
nam je rešitve izvirne podal,
ko je konstrukcije tiste pospešil
ki v industriji jih nihče ni rešil!
Tudi za drugo in tretji nagradi
našli med nami so pravi se gadi,
naj za priznanje se zdaj veselijo
in za napore še druge bodrijo.
Ko smo nagrade pošteno delili,
tudi smo TOZD-ov uspehe cenili
in smo kaj hitro edini si bili,
komu diplomo naj bi podelili.
Daleč pred vsemi so tu Jesenice,
ki pokazale kar največ so ize,
ki za uspehe pa tudi dobičke
so se povzele na gornje stopničke!
Torej diplomo pa tudi zahvalo,
se Jesenicam je letos oddalo!

Če za uspeh so denarji merilo,
GRADIS med prve bi koj uvrstilo,
saj se bo tokrat kot prvič število
nove milijarde vseh TOZD razglasilo.
Ta nas številka s ponosom opaja,
tudi za nove podvige navdaja,
ko pa že raste prometa število
naj bi se isto z dobičkom zgodilo!

Da Komerciala še mnogo bo dela
z vrsto ponudb naročnikom imela,
kažejo že nam številni pozivi
kjer interesi so naši prav živi.
Jasno, da bomo se vsi potrudili,
da bi te posle v roke dobili,
saj energetski objekti so glavni,
ki nam obetajo trend obetavni,
zraven pa vrsta še drugih reči,
kjer se nam delo dobiti mudi.
Če nam uspelo vsaj del bo zboriti,
v mnogih enotah smo s poslom pokriti.

To pa sedajle edino ni delo,
kjer se v podjetju na moč je hitelo.
Treba skončati je zakonodajo,
da nas sodniki kot TOZD-e priznajo,
zraven statute in nove volitve
treba izvesti bo do potrditve.
To pa na srečo se skoraj končuje
ni več skrbi, da bi prišlo do nujne,
vse smo sedaj že do konca prignali
špice v podjetju na novo izbrali.
Ker smo pretežno izbrali si iste,
to naj ne moti preveč formaliste,
saj za kompletno zameno s težavo
našli bi danes kaj boljše menjavo!

Zdaj ko obrali smo leto preteklo,
da ni najslabše, lahko bi se reklo,
saj kljub težavam smo v glavnem uspeli
v boljše se čase ozirati začeli.
Vidimo nove že perspektive
nove naloge, uspehe mamljive,
pa smo naenkrat kar boljše že volje
saj se obeta okret nam na bolje,
hitro še čaše si z vinom nalijmo
pa na uspehe vseh nas ga izpijmo.